

Nepriklausoma

Lietuva

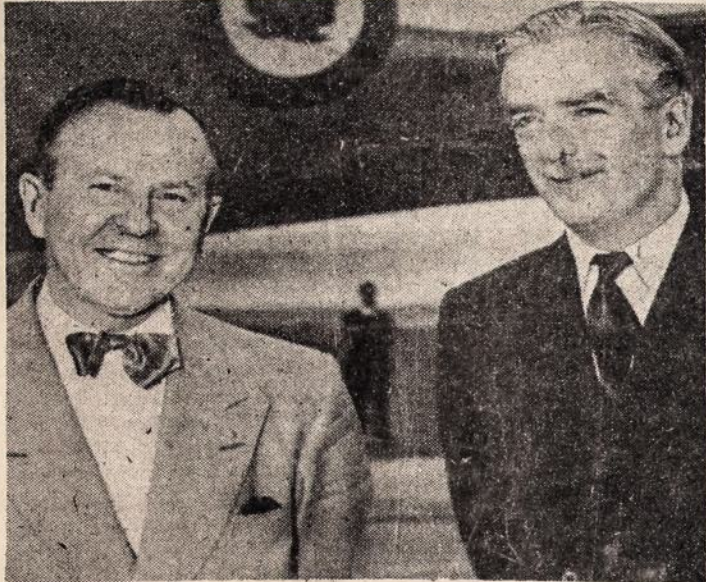
LITHUANIAN INDEPENDENCE • INDEPENDENT LITHUANIA

Nr 3

1977 m. SAUSIS - JANUARY 19 d.

CANADA - MONTREAL - (Established 1941)

SAVAITINIŲ IVYKIŲ APŽVALGA

Sir Anthony Eden Ottawoje lankymosi proga su Lester Pearson

MIRĖ EDENAS

Sir Anthony Eden, buvęs Anglijos ministras pirmininkas 1956 / Suez kanalo invazijos metu / 1957, sulaukęs 79 m. amžiaus, mirė.

Eden buvo populiarus ir visų gerbiamas diplomatas, gabus užsienio politikos formuotojas ir vykdytojas. Jis, protestuodamas prieš netinkamą Chamberlain'o metodą kontroliuoti Hitlerį ir Mussolini, atsistatydino iš ministrų kabineto.

Be įvairių diplomatinių pareigų, jis buvo dominijų ministras, krašto apsaugos ministras, 1951 m. Churchill'ui tapus min. pirmininku, buvo jo pavaduotoju.

Jo vienintelis diplomatinis neapsiskaitytas įvykis Suez Kanalo krizės metu, kai jis bandė sulaukyti Nasser'io iškilimą. Spaudžiamas Jungtinių Tautų, kuriose vyraavo JAV ir Sovietų Rusija, jis apsisprendė iš diplomatinės tarnybos pasitraukti.

PARYŽIUS PALEIDO TERORISTĄ

Abu Daoud, Palestinos teroristas, pats prisipažinęs, kad suplanavęs Izraelio atletų nužudymą Olimpinių žaidynių metu Muenchene 1972 m., sulauktytas Paryžiuje, buvo skubiai paleistas. Už dienos Prancūzija pasakė, kad dar 200 Mirage lėktuvų parduos Egiptui. Visti, ne tik žydai, yra daugiausiai negu nustebe tokie lengvi teroristo išsiskyrimo iš bausmės. Jis išvyko į Alžyrą; iš ten pareiškė, kad jis esąs revoliucinis palestinietis, bet ne teroristas, kad Izraelitai žudė ir žudo palestiniečius nuo 1948 metų.

Žydų organizacijos tuojau pareiškė protestą dėl Daoud paleidimo Europoje, Amerikoje ir Kanadoje, demonstruodami prie Prancūzijos konsulatų.

BENDRUOMENYBĖS

BALFAS IR JO VEIKLA

Žengiant į Naujuosius Metus, sveikiname visus BALF'o direktorius, skyrių pirmininkus bei valdybos narius, talkininkus ir rėmėjus.

Parlėzau ir Energijos Ministeris Guy Jaron.

PQ TROKŠTA SAVOS POLICIJOS

Quebec'o provincijos Teisingumo Ministeris savo kalboje pareiškė nustebėjimą /stc/, kad RCMP turi šioje provincijoje savo vienetų, pastebėjimas, kad jų veiksmas daugiausia nežinomi. Jis taip pat pareiškė, kad netrukus bus pradėtos derybos su federaline valdžia, kad Quebec'o policija taptų "nacionaline" policija ir užimtų RCMP vietą.

Visai natūralu, kad federalinės policijos vienetai kiekvienoje provincijoje turi teisę veikti savo atsakomybės sferose: mitybų, imigracijos, narkotikų, pervežimo sulaikyme, pajamų mokesčių, bankrotų tikrinime ir valstybės saugumo.

Vyr. Valstybės Gynėjas F. Fox, komentuodamas, pareiškė, kad gal kai kurias jurisdikcijas reikėtų peržiūrėti ir jei Quebec'o Teisingumo Ministeris Bedard nori daugiau žinių apie RCMP veiklą, jis mielai jį plačiau supažindintų.

Idomu, apie kokią "nacionalinę" policiją galvoja ma.

Dėkojame už Jūsų pastangas, trūkus ir aukas. Dėkoja Jums ir daugybė lietuvių, kurie Jūsų darbštumo ir pastiprinimo dėka pajuto broliškos meilės šilumą savo nelaimės valandose. Visiems linkime sėkmingų metų.

Mintimis jungiamės su pavergtoje tėvynėje bei Sibiro tremtyje kenčiančiais broliais ir sesėmis, linkėdami jiems šviesesnio ir viltingo rytojaus.

Balfo direktorių suvažiavimas buvo įvykęs spalio 2 d. 1976 m., Philadelphiaje, Lietuvių Namuose. Jį globojo vietinis skyrius, vadovaujamas Juozas Luko ir direktoriaus Felikso Andriūno. Išrinktas naujas direktorius Juozas Urbelis iš Melrose Park, Ill., vietoje mirusio kun. Stasio Šantaro.

Sekantį susitikimą direktorė Janina Gerdvilienė pakvietė susaukti New Yorke.

Švenčių proga, BALFas šalpos aukomis prisiminė senelius ir ligonius, gyvenančius Vokietijoje, Austrijoje, Prancūzijoje ir Amerikoje, bei pasiūstą šalpos auką Vokietijos LB Salzgitler Apylinkės Valdybos ruoštai vaikų ir senelių Egltel.

Buvo pasiūstą 365 vartotų rūbų siuntiniai Suvalkų Trikampyje gyvenantiems neturtingiesiems lietuviams.

Buvo suteikta stipri parama ir kitur vargstantiems tautiečiams.

BALF'o RĖMĖJAI

Aleksas Kunevičius, pramonininkas, Custom Trim Products Co. prezidentas iš

Cleveland, Ohio, įteikė Balfui \$1.000 auką. Dosią rėmėjų reikiame nuoširdžiausią padėką.

Leonardas Kazukevičius "Caz" iš Brockton, Ma. pasiūlyė BALFui \$1.000. Pono Kazukevičiaus došnią auką priimame su giliu dėkingumu.

Švenčių proga buvo gauti sveikiniai iš buvusių pabėgėlių, kurie dėkingai prisiminė BALFą.

MIRĖ DR. J. J. BIELSKIS

1976, gruodžio 26 d. širdies smūgio ištiktas, mirė Lietuvos generalinis konsulas Los Angeles, dr. Julius Jonas Bielskis.

Velionis yra daug nusipelnęs atgaunant Lietuvai nepriklausomybę, nuo 1923 liepos 16 veikė kaip konsularinis agentas, o 1924 vasario 9 JAV vyriausybės buvo pripažintas Lietuvos konsulu New Yorke / pirmasis Lietuvos konsulas JAV /. 1926 lapkričio buvo iš konsularinės tarnybos pasitraukęs, bet 1939 grįžo kaip Lietuvos garbės konsulas Los Angeles. 1966 sausio 5 buvo paskirtas Garbės generaliniu konsulu, kurio išbuvo iki mirties.

J. J. Bielskis buvo gimęs 1891 sausio 6 Tytuvėnuose, Raseinių apskrityje. Lietuvoje pradėjęs gimnaziją, 1908 atvyko į JAV. 1915 baigė Blumer Naturopathic College Hartforde, Connecticut naturopatijos daktaro laipsniu. Vėliau George Washington U-te klausė bendrosios ir tarptautinės teisės paskaitų, New Yorko u-te studijavo ekonomiką ir finansus, o Georgetown u-te tarptautinius santykius ir konsulinę tarnybą. 1932 baigė teisę A-

Dr. J. Bielskis praeitais metais per Vasario 16-sios minėjimą - Los Angeles, prisega V. Čekanauskui apdovanojimo žymenį.

merican U-ty California L. B. laipsniu.

Nulūdime lūko žmona Ona, sūnus Alfredas, dukterė Rūta, aštuoni anūkal ir viena praukė.

Po mirties palaikai buvo sudegti, o sausio 6 d. Šv. Povilo katalikų bažnyčioje velionio atsiminimas pagerbtas pamaldomis.

1977 m. pradžioje pasirodys pirmoji baltų dramos antologija anglų kalba "Confrontations With Tyranny / Akistatos su tiranija /. Leidinyje telpa šeši vaidinimai su įvadais: Algirdo Landsbergio "Penki Stulpai", Antano Škėmos "Pabudinimas", latvių Gunars Priedės ir Martins Zivertso bei estų Eno Vetemaa ir Paul Eerik Rummo pjesės. Kaina 15 dol. Jei šios antologijos bus pakankamai išpirkta, leidykla žada leisti jų visą seriją. Pasirodys dar 1977 m. ant-rasis tomas, kurį įliūtautosakos įkvėpti dramos veikalai.

Antologijos redaktoriaus adresas: dr. A. Straumanis, Theater Dep., Southern Ill., University, Carbondale, Ill.

Užsakymus siųsti leidyklai: Waveland Press, Inc., P.O. Box 400, Prospect Heights, Ill., 60070. /Elta/

VASYLIŲNAI KONCERTAVO NEW IR BOSTONE

Savo metiniam koncertui smuikintinkas Izidorius Vasyliūnas ir pianistas Vytenis M. Vasyliūnas pasitrinko John Bavitchi Sonatą Fantaziją lietuvių liaudies melodijomis, Mozarto Sonatą D dur K. V. 306 ir Wolf-Ferrari Sonatą G moll opus 1.

New Yorko koncertas įvyko penktadienį, sausio 7 d., 8 v. v. Carnegie Recital Hall salėje. Koncertą rengė Norman Seaman, žinomas New Yorko koncertų rengėjas.

Bostone koncertas buvo sekmdienį, sausio 9 d. 3 v. v. Mažoje Jordan Hall salėje. New England Konservatorijoje, Huntington Ave. Koncertuose atsilankė nemažai ir lietuvių.

— • —

LAIKRAŠTIS LAUKIA JŪSŲ!

NL Bendrovės Valdyba yra nutarusi laikraštį siuntinėti tik už \$5.00 pirmuosius po užsisakymo metus, t. y. naujiems skaitytojams.

JAV LB delegacija su naujai išrinktu JAV LB prezidentu Jimmy Carter pasitarimo metu 1976 m. spalio 2 Pittsburghe. Iš kairės į dešinę: Rūta Nainytė-Sušinskienė, Algis Sirvaitis, kun. Kornelijus Bučmys, kun. Kazimieras Pugevičius (uždengtas kun. Bučmio), Rimas Cesonis, Jimmy Carter, Aušra Mačiulaitytė-Zerr, Juozas Gaila, kun. Gediminas Kiauskas, dr. Petras Vileišis ir Modestas Jakaitis. (Šiomis dienomis Carter perima pareigas iš Ford Baltuosiuose Rūnuose).

Nepriklausoma Lietuva

Už Lietuvos išlaisvinimą! Už ištikimybę Kanadai!
Pour la libération de la Lituanie! Loyauté au Canada!
For liberation of Lithuania! For loyalty to Canada!

LEIDĖJAS - NEPRIKLAUSOMOS LIETUVOS SPAUDOS BENDROVĖ

Second Class Mail Registration No. 1952. Return postage guaranteed. Postage paid at Lachine, Quebec. Published by The Independent Lithuania Publishing Company at 7722 George Street, LaSalle H8P 1C4, Quebec, Canada.

Metinė prenumerata Kanadoje - \$9.50, visur kitur - \$10.00.
Rėmėjo prenumerata nuo \$15.00. Adreso pakeitimas 25 c. Atskiras numeris 25 c. Adm. ir redaktorius F. Pr. Paukštaitis
Adresas: 7722 GEORGE STREET, LASALLE, QUE. H8P 1C4
Tel. (514) 366-6220

BENDRADARBIŲ IR KORESPONDENTŲ SPAUSDINAMOS MINTYS NEBŪTINAI ATITINKA REDAKCIJOS NUOMONĘ. RANKRAŠČIAI TRUMPINAMI IR TAI SOMI REDAKCIJOS NUOŽIŪRA, GRAŽINAMITIK IŠ ANKSTO SUSITARUS. UŽ SKELBIMŲ TURINĮ REDAKCIJA IR LEIDYKLĖ NEATSAKO.

Padėkime paruošti knygą apie trėmimus

Sovietų Rusijai okupavus nepriklausomą Lietuvą, be tiesioginio nekaltų lietuvių žudymo, rusai organizavo ir vykdė baisius žmonių vežimus į Sovietų Rusiją. Tenai nelaimingieji vyrų, moterų, vaikų turėdavo ilgąsias valandas, daugelį metų labai sunkiai, vargingai dirbti ir dažnai žiauriam išėmimui mirti.

Tai baisi komunistų rusų gėda, pasišlykštėtinus nusikaltimus žmoniškumui. Rusai apie tai stengiasi tylėti, nori, kad ir kiti nieko neskelbtų.

Ši mūsų įvykdyta piktų lietuvių tautai būti galima pilniau dokumentuota, aprašyta. Turime palikti šimtmečiams kaip viena XX a. baisių.

Kun. dr. J. Prunskis ėmėsi iniciatyvos visą tuo reikalu įmanomą surinkti medžiagą sukaupit ir išleisti knygos ar knygų pavidalais.

Sumanymas labai reikšmingas. Bet tai yra daugelio lietuvių tautos valstus. Reti kas visų į Sibirą ir Sovietų Rusijos tolius vežtų, kentėjusių, pabėgusių ar išsilaisvinusių lietuvių galima pilnesnė. Talkinkite visi galintieji!

Stilau eile klausimų ta tema. Pradėkite rašyti šiandien. Kada, kur ir kaip buvotė suimtas? Ar, kaip matėte kitų suėmimus, išvežimus? Kas buvo suėmėjai? Ar jų tarpe buvo pažįstamų? Kokios tautybės jie buvo? Kaip ir kas išvežė į trau-

kinų stotį?
- Iš kur išvežė iš Lietuvos?
- Kiek žmonių buvo vagonė?
- Kiek vagonų buvo traukinys?
- Ką prisimenate iš tos tremties kelionės?
- Į kur nuvežė?
- Kaip nuvykote į paskirtą išėmimo vietą?
- Kaip ten išsikirstė?
- Kiek toje tremties griovinėje /lageryje/ buvo žmonių ir kiek iš jų lietuvių?
- Kaip tenai gyvenote? Ir kiek ilgai?
- Kokios tos tremties vietovės prisiminimai?
- Kokius lietuvių iš tos tremties prisimenate? Kaip prisimenate?
- Kokie buvo skaudžiausi pergyvenimai išėmimo?
- Ar buvo minimos lietuvių tautinės šventės, kaip Vasario 16? Jei taip, tai kokiu būdu?
- Ar buvo slapta laikomos pamaldos? Jei taip, tai kas jas laikė, kokiu būdu ir kokios tuo momentu buvo nuotakos /t.y. pamaldų laiku/?
- Ar rusai yra sakę už ką ir kodėl esate suimtas, išėmimas?
- Ką rusai sakydavo apie lietuvių, apie nepriklausomą Lietuvą?
- Ar išėmimieji lietuvių dainuodavo lietuviškas dainas, giesmes?
- Jei taip, tai kokias?
- Kas, kada ir kaip pradėjo jus iš tenai gelbėti?
- Iš Sovietų Rusijos trėmimo išvykstant, kiek trėmimo liko žmonių, kokios tautybės?
- Kaip ir kiek išėmimų mirė? Kur ir kaip jie buvo palaidoti? Ar kas yra sudaręs jų laidojimo sąrašus?
- Per kur ir kokiu būdu atvykote į JAV - bes?
- Kiti tuo reikalu jūsų pastakymai.

Atsakymus malonėkite parengti kiek galima platesnius! Ir kiek galint greičiau. Tolygiai viską apie nacių-vokiečių suėmimus, koncentracijos lagerius ir t.t.

Algirdas Gustaitis

PANORAMA

SSSR UŽGROBUSI SVETIMAS VALSTYBES - ARBA KAS YRA DIDŽIAUSIAS IMPERIALISTAS

Po II-jo Pasaulinio Karo SSSR komunistinė valstybė yra užgrobusi sekančius kraštus su apie 160 ml. gyventojų ir 1,85 ml. kvadr. mylių ploto.

Pirmoji komunistinio imperializmo auka - Baltijos kraštai: 164,844 kvadr. km. ploto su 7,1 ml. gyventojų.

Iš Suomijos SSSR prisijungė po 1939 m. karo 18.000 kvadr. km. su 450.000 gyventojų. Karaliaučiaus srityje /Vokietija/ 5418 kvadr. mylių su virš 2 ml. gyventojų. Didelė dalis gyventojų pabėgo arba buvo išvežti į Sibirą. Dabar ta sritis vadinama Kaliningrado vardu ir yra apgyvendinta rusais. Visi vietovardžiai pakeisti: Tilžė, pav., vadinama Sovietsk. "Labai dideliems politiniams nusikaltėjams", partizanams, grįžusiems iš Sibiro lietuviams leidžiama toje srityje apsigyventi. Todėl dabar ten yra tiek tiek ir lietuvių.

Rytų Vokietija - 41,655 kvadr. mylių plotas su 17,2 ml. gyventojų, Čekoslovakija 1945 m. prarado rusams Rutenia provinciją su 700,000 gyventojais, 4,900 kv. mylių, o 1968 m. visa Čekoslovakija buvo okupuota, paverčiant ją SSSR satelitu, su 15 ml. gyventojų.

Pagal Stalino - Hitlerio 1939 m. paktą, rytų Lenkija su 11,8 ml. gyventojų tapo prijungta prie SSSR. Gi dabar visa Lenkija yra satelito statusu. Vengrija po 1956 m. sukilimo, paversta SSSR satelitu su 10 ml. gyventojų.

Mongolija 1945 m. balsavo prisijungti ir 1964 m. su 1,1 ml. gyventojų, 604,000 kv. mylių, paversta satelitu.

Tuva respublika Azijoje, 64,165 kv. mylių, 65.000 gyventojų 1944 m. prijungta prie SSSR. Kurilų salos, kurios priklausė Japonijai, po karo 1945 m. perėjo SSSR

kontroliuoti ir pusė Sachalyno salų su apie 1/2 ml. gyventojų, 17,850 kv. mylių plotu.

Šiaurės Korėja - 13,1 ml. gyventojų, 46,814 kv. mylių perėjo komunistų orbiton.

Indokinija - Vietnamas su virš 30 ml. gyventojų, Laos ir Cambodija perėjo komunistų orbiton.

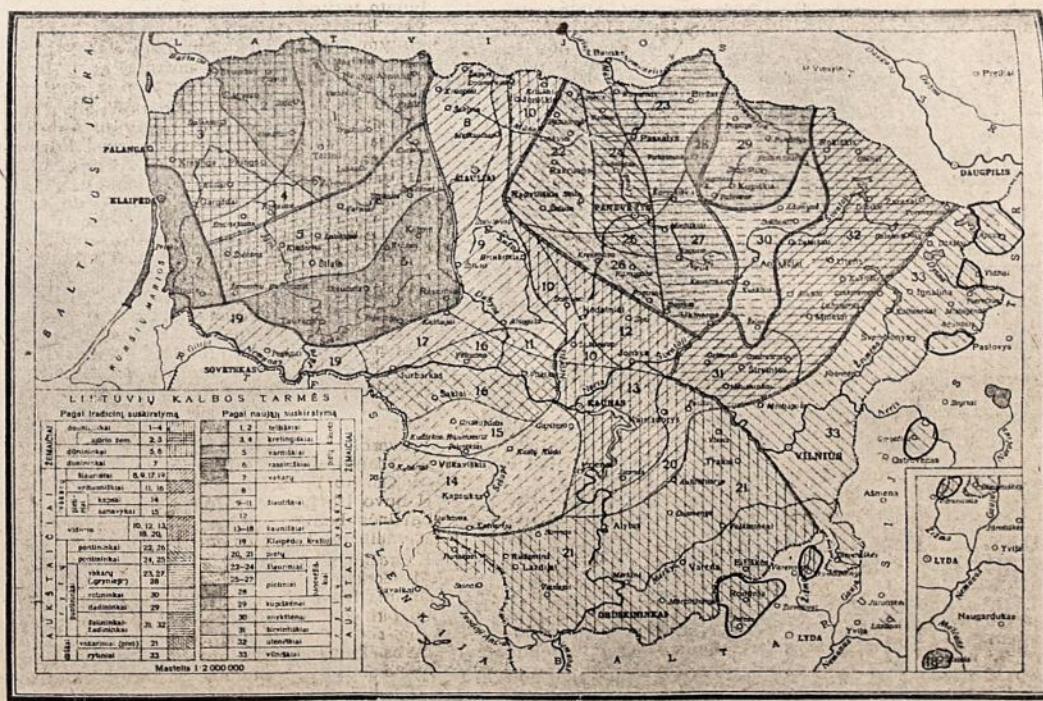
Taipgi SSSR orbitoje yra Bulgarija, Rumunija, Albanija, Kuba, dalinai Jugoslavija, Dabar godūs pirštai tiesia - mi i Afriką, Italiją, Portugaliją, Ispaniją. Kremlius draugauti visur, jų tarpe ir JAV, Kanadoje, P. Amerikoje ir kt. Vadinamieji kapitalistiniai kraštai nelabai besistigauja, ką daryti su komunistų išgalėjimu. Todėl iš baimės, ar dėl gero biznio "JAV duoda bilijonus do erų stiprinimui SSSR ūkiui."

Visa nelaimė, kad suėję i Baltuosius Rūmus, amerikona daugiausia rūpinasi, kaip investuoti kapitalus, bet nenka teatsimena Europos pavergtas tautas.

K. Labutis

sakiau. K. Lukas rašo... "kaip tai suprasti, nes pats rašai, kad J. Paleckis visų šimtų procentų gudams grąžino lietuviškas žemes..." Vėl K. Lukas nusirašo, nes aš taip nebuvau parašęs. L. L. buvo parašyta šitaip: "...siena buvo nustatyta vlenasališkai, 100% gudų nauda, netgi jiems atiduodant didelę dalį švenčionių rajonų, kuris visas aukščiausiojo sovieto nutarimu buvo priskirtas Lietuvai" /ž. "Lietuvos - Gudijos siena". Už tą atiduotą gudams teritoriją J. Paleckis Lietuvai nieko neišgavo ir... net nereikalavo. Toji atiduota gudams Lietuvos žemė turėjo būti atlyginta grynai lietuviškomis Apso, Varanavos, Rodūnės, Pelesos sritymis, kad nei J. Paleckis, nei kiti apie Vilniaus krašto lietuviškas vietas nieko nenusimanė ir, deja, per daug nei nesirūpino...

Gudai gavo ko jie stakė, išskyrus Druskininkus, kurie pagal juos irgi buvo gudiški. Adutiškio-Švenčionių ruožas, L. Paleckis atidavus da li švenčionių rajono, gudams net teko daug grynai lietuviškų kaimų, nekalbant jau apie lietuviškas Apso, Vydzū, Varanavos, Gervėčių, Rodūnės, Pelesos vietas...

Žemėlapyje parodytos lietuviškai kalbančios sritys, Paliktos gudams! - 1971 m. M.L.T. Enciklopedija. III. Tomas.

Lukas visus įrodymus ir faktus ignoruoja. O jie buvo duoti visuose mano straipsniuose, tik reikia atidžiai skatytį ir suprasti, o ne "užmerkia akis"...

Jei K. Lukas vis dar abejoja dėl mano aprašomų lietuviškų sričių atidavimo gudams, tai patvirtina "Lietuvos Nacionalinio Liaudies fronto Deklaraciją", kurios 6 punkte reikalaujama: "...grąžinti Lietuvos etnografines žemes, priskirtas Baltarusijos TSR, kur lietuvių neturi jokių sąlygų vystyti nacionalinę kultūrą."

Tai patvirtina, kaip rašiau, net Mažoji Lietuviškoji Tarybinė Enciklopedija, kurios III tome yra idėjas lietuvių kalbos tarmių žemėlapis. Ten atskleidžiama, už Lietuvos TSR ribų paliktos ir gudams atiduotos lietuviškos sritys. Taipgi, gerb. K. Lukas aš remiausi: Aukščiausiojo sovieto nutarimu 1940 m. J. Paleckio atsiimtiniams, jo paties parašytas, aukščiausiai minėtu tarmių žemėlapiu ir savo paties patyrimu, nes esu keliauęs po Vilniją-Vilniaus kraštą!

Man yra visai aišku, kad Jūs nelenorite, nei nebando suprasti tiesą šiuo klausimu. O tiesa yra dar ir tame, kad tose gudams atiduotose srityse lietuviškumas yra naikinamas visais būdais. Net sovietiški lietuviški laikraščiai iš "tarybų" Lietuvos ten yra neįsileidžiami... Nėra lietuviškų mokyklų net ten, kur lietuvių okupacijos laikais jų buvo... Ten net draudžiama lietuviškai kalbėti ir už lietuviškai ištartą žodį baudžiama 5 rublių bauda/ž. LKB Kronika ir "Drauga" 1976 m./Netgi iš Lietuvos atvykusieji kraštotyralinkams trukdoma rinkti etnografinę medžiagą... Štai ką rašo Lietuvos Kalbų Bažnyčios Kronika "...Varanavo rajono, Smilgių kaime pas vietas lietuvių lankėsi Vilniaus kraštotyralinkai. Vietiniai žmonės gaudy gaudė lietuviškas knygeles, klausė dainų ir pasakojimų. Staiga prisistatė apylinkės igalotinis ir pareikalavo... išvykti ir neskleisti nacionalinių nuotaikų, nes priešingu atveju, visus areštuosius... Viena moteris net atsiklaupė ant kelių, maldaudama nebausti plėgins baidą už savių priėmimą... Šeiminkai gi pasakojo apie vietinės valdžios savivalvimą. Valdžios tikslas - nu-traukti bet kokius ryšius su Lietuva" /ž. "Drauga" 1976 m. spalio 19, Nr. 246/ K.

Laikas likviduoti, tauti-vadnamą Kaliningrado sritį, RTFSR koloniją... Atkurti Mažąją Lietuvą, Prūsiją būsimo Lietuvos valstybės jurisdikcijoje..." /ž. "NL", 1976 m. 8. 25. Nr. 34/.

Net jie, sovietų persekiojami lietuviai Lietuvoje, glia lietuvių tautos reikalus ir dėl jų kovoją, glėžs K. Lukas iš Vancouverio vis tiki šiol rašinėja, kad viskas tvarkoje ir kad jį nieko negali suprasti ir... nieko apie nieką nežino...

Jis dabar valdžiuoja "nuskriaustąjį" ir dedasi "nekaltauju avinėliu", kurį neva aš netyčia įgaliu ir žiauriau paolu... Vienok, jis pats yra tas, kuris gindamas rusišką okupantų ir jų tarną Justą Paleckį, pirmas rašinėjo užgaunančius žodžius /pas mane tokių nebuvo, nei nėra / ir čia pavartosiu K. Luko žodžius - "užmerkia akis, atidaro burną..."

Savo burną jis atidarė gan plačiai. Štai jo žodynas: nesilaiko padarumo ir etikos dėsnių, neskanus prastamanymas, nesklaidžios korespondencijos, Marijus Blynas nežino, nepadaid lietuviškam reikalui, bet dar kenkia /ž. "NL" 1976 m. geg. 12/.

Į tą įžulį puolimą buvo atsakyta "NL" / "Pats nežino ką rašo" / "L.L." / "Prosovietinė reakcija 1976 m. liepos 8 Nr. 14/.

K. Lukas paskutiniame straipsnelyje šis "žodynas" tęsiamas: "atidaro burną, smart vyras, aukštos ambicijos, kerštingas užmojis, pasakėlių informacija, yra gėda, skleidti visuomenėje erzinančius gandus, negrindais ir nepatiktintais gaudais..."

Tai ne gandai K. Lukai, bet viskas yra tiesa, kuri ir J. Paleckiu ir gudams, ir sovietiniams rusams nėra maloni girdėl. Kodėl pats nieko nenori suprasti ir kodėl vis bandai viską iškreipti, sumaišyti, užmaskuoti, man neatšku. Kodėl pats iškreipi mano žodžius /ž. "citasas" / ir kodėl iškreipi net mano mintis /"100 %" / - dar neaiškiau. Tuo labiau, kad pats kalbi apie rimtus argumentais paremtą polemiką... Jei paties "rimti argumentai" yra mano žodžių bei minčių falsifikavimas, tai ko K. Lukai stebi? Man susidaro įspūdis, kad pačiam daugiau rūpi pateikti "draugą" Paleckį ir sovietinius Lietuvos okupantus bei jų negarbingus darbus, nei... žinoti tikrąją tiesą.

Lietuvių persekiojimas ir lietuviškumo naikinimas gudams atiduotose srityse, atrodo, paties visai neįdomia... O gal. K. Lukas, laikaisi principo, kad jei nežina, tai to ir nėra? Pats ieškal kito akyje krislo, bet nematai savojo rasto. Pas mane jokių tokių "spalvingų" iškreipimų nebuvo, tikrai pareikštas apgailestavimas, kad "toks Justas Paleckis, jei nebūtų dvasios silekas, turėtų pats viešai pristpažinti klydęs 1940 metais nustatant sieną su Gudija ir pareikalauti nors dabar ją pataisyti, atiduodant Lietuvai tas grynai lietuviškas vietas: Rodūnės, Pelesos, Varanavo, Gervėčių, Švenčionių, Adutiškio, Vydzū, Apso ruožuose, bet už galbėlį aukso jie yra ilokę viską parduoti net tautą ir tėvyne" /ž. L.L. "Lietuvos-Gudijos Sieną" /!

Martijus Blynas, Cleveland, Ohio, USA. NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

IR GERAI, IR BLOGAI... nuomonės, laiskai, atgarsiai

ATSAKYMAS VIS DAR NESUPRANTANČIAM...

Gerb. K. Lukas iš Vancouverio parašė... vėl ir vėl jis nieko nesupranta. Jis mane stebina dviem dalykais: Nežūrlant, kad jis perskaitė jau net tris mano straipsnius /Laisvoje Lietuvoje ir Neprik. Lietuvoje/, vistiek, atrodo, jis nieka nesupranta, o gal 2 psl.

Ir nenorintis suprasti... Stūlyčiau, todėl pasiskatytį kad ir toki mano rašini: "Paleckis, Gudai ir Rytų Lietuva" /ž. L.L. 1973 m. Nr. 12 ir 13/.

Esu labai ryškiai pabrėžęs kad rašau apie 1940 metų sienos nustatymą, t.y. tarp "tarybų" Lietuvos ir sovietinės Gudijos - Baltarusijos /ž. "Lietuvos-Gudijos siena" L.L. 1976 m. Nr. 6/. Kažin

kodėl K. Lukas to nenori suprasti ir vis rašo apie ką kitą, būtent 1939 ar vokiečių okupacijos metus... Kodėl? Man nesuprantama, nebent turi norą viską sumaišyti, kad sunkiau būtų matyti tikrąją tiesą.

Taipgi, atrodo, kad K. Lukas per daug "skuba", nes pirmaiau "cituos" savo parašytus žodžius mano vardu, o dabar vėl rašo tai, ko aš ne-

Bronė ELERTIENĖ

(Klaipėdos krašto atgavimo 54 m. sukakties proga "NL")

Klaipėda — senas, daugiau kaip 700 metų turintis miestas, bet dabar jis atrodo gana jaunas — nauji namai, naujos gatvės, kvartalai. Laikas, praėjusių metų audros, siautėjusių gaisrų, negailestingai naikino praėjusio pėdsakus. Tik nedidelis kvartalas, jo senos gatvės, jų pavadinimai ir dabar pasakoja mums apie ankstesnį miesto gyvenimą, senas tradicijas, atskleidžia kelių šimtų metų istorijos puslapius.

SENAMIESTIS

XIII a. pradžioje Livonijos ordinas, įsikūrus latvių žemėse ir pasistatęs stiprią Rygos pilį, leškojo placdarmo savo žygiams ir lietuvių žemes ir tolimesnei agresijai. Rytus. 1252 m. ordinas rengė žygius į Žemaitiją, žvalgė pajūri. Tuo metu Kuršių nerija buvo daug trumpesnė — ji baigėsi apie dabartinę Smiltynę, o Danės upė įtekėjo ne tik į Kuršių marios, bet ir tiesiog į Baltijos jūrą. Tai buvo reikšminga vieta, jungusi šį pajūrio ruožą su Vakarų Europa. Praplaukiantys pirkliai pardavė geležį, druską, ginklus, o patys pasikraudavo laivus kailiais, vašku, gintaru. 1252 m. Livonijos ordinas užgrobė šią gyvenvietę.

Vos tik Livonijos ordinas įsitvirtino Klaipėdoje, 1252 m. liepos 29 d. buvo sudaryta sutartis su Kuršo vyskupu dėl būsimosios pilies ir numatomo įkurti miesto apylinkių valdymo. Pagal šią sutartį 1/3 teritorijos turėjo valdyti Kuršo vyskupas, o 2/3 Livonijos ordinas. Tokiu būdu buvo tikimasi, jog Klaipėdos miestas taps Kuršo vyskupo rezidencija bei stipriu kariniu centru ir atliks tą reikšmingą vaidmenį kovoje prieš lietuvius, kokį suvaidino Rygos miestas prieš lybius ir latvius.

Klaipėdos miesto ribos buvo labai išplėtos, pvz., pietuose turėjo siekti Žardės upokšnį, šiaurėje — Melnarages kopas, rytuose — Maž. Tauralaukius, Kalotės ežerą. Tačiau vykstant nuolatiniams karams ir Klaipėdai tapus beveik 200 metų trukusių kovų arena, miestas ne tik negalėjo tiek išsiplėsti, bet iš viso iki XVI a. labai mažai išaugo. Jo ribos vakaruose buvo piliis, šiaurėje — Danės upė, rytuose ir pietuose — senoji Danės vaga.

1254 m. miestui buvo galvota suteikti Dortmundio miesto teises, bet vėliau Klaipėda gavo Liubeko savivaldos teises. Jos buvo parašytos lotynų k. ir susidėjo iš įžangos, teisių teksto, pabaigos žodžio ir 18 specialių Klaipėdai skirtų straipsnių. Vardas buvo pakeltas pagal pilies pavadinimą „Memel“.

Ankstusias miesto centras — senamiestis. Seniausia aikštė — Bažnyčios aikštė, buvusi tarp dabartinio Jūratos ir Cvirkos gatvių, ten, kur Danė suka į jūrą, ir Didžiąją ir Tingiją. Toje aikštėje buvo dvi bažnyčios, pastatytos dar įkūrus miestą, ten buvo ir pirmosios kapinės.

Pirmieji taisyklingi miesto kvartalai susiformavo apie XVI a. tarp Danės ir dabartinės P. Cvirkos gatvių. Pagal nusistovėjusias viduramžių laikotarpio tradicijas Vakarų Europoje miesto centre, vieno staciokampio kvartalo vietoje buvo įrengiama aikštė, kurios viduryje buvo statoma rotušė arba prekybos skirtos patalpos. Šaltiniuose minima Klaipėdos rotušė buvo pastatyta 1594—1595 m. Mieste buvo daug tvenkinių. Užpylus vieną, buvo pradėta rotušės statyba. Ji buvo iš akmenų ir plytų, su bokšteliais, kuriame kabėjo rotušės varpas. Rotušėje buvo laikomi matal, svoriai, kurie kasmet turėjo būti patikrinami. Miestiečiai šiuo pastatu ilgai nesidžiaugė, nes per susidūrimą su švedais 1678 m. sudegė beveik visas miestas, taip pat ir rotušės pastatas. Vėliau rotušė buvo išnuomota privatus namas Pergalės gatvėje, netoli Jūratos ir Kepėjų gatvių. 1730 m. čia buvo sargybos būstinė, senamiestio gaisrininkų sandėlis, areštinė, kalėjimas ir miesto valdybos patalpos. 1802 m. rotušė persikėlė į pastatą dabartinėje P. Cvirkos gatvėje, o 1845 m. miestas nupirko namą Danės gatvėje, kur dabar Statybos trestas, ir jame vėl įsikūrė rotušė.

P. Cvirkos gatvė buvo vadinama Turgaus gatve. Ji šį pavadinimą gavo nuo buvusios turgavietės, kurios pagrindinė aikštė buvo dabartinio Pergalės ir P. Cvirkos gatvių sankryžoje. Pagal XVII a. pradžioje išleistą potvarkį, metinės mugės metu smulkmenomis prekiaujančių pirklių šėtras buvo leidžiama statyti tik išilgai turgaus. Vėliau šėtrų vietoje, matyt, ir įsisteigė nedidelės krautuvelės, kurios davė pradžią naujai gatvei. Turgaus aikštėje buvo vyriausia sargybos būstinė, priešais kurią 1722 m. buvo įrengta bauminių vykdymo vieta. 1735 m. aikštė išgrindžiama akmenimis ir pastatomos ažuolines kartuvės.

Per Danės upę buvo du tiltai: vienas mažas dabartinio centrinio tilto vietoje, o antras netoli dabartinio saldainių fabriko. Pastarasis buvo vadinamas „aviganių tiltu“. Juo skerdžiai gindavo bandas ir ganyklas, buvusias prie dabartinės geležinkelio perėjos. Kur šiandien Pergalės gatvė kerta Didž. Vandens gatvę, buvo tiltas per Tingiją. Už jo iki dabartinio Grįžgatvio ir Daržų gatvių buvo pelkės, todėl iki dabartinės Kulių gatvės kelias buvo išgrįstas akmenimis ir vedė į Sendvarį bei į kunigaikščiai priklausiusius vandens malūnus. Gatvė,ėjusi nuo Danės iki Didž. Vandens gatvės, buvo vadinama Tiltu gatve, o Tingioji Danė 1667 m. buvo pradėta užpilti ir jos vietoje įsikūrusi gatvė buvo pavadinta Didžiąja Vandens gatve.

XVII a. miesto vaizdas pasikeitė. Prasidėjo karai su švedais. Kadangi Prūsijos kunigaikštystė nuo 1525 m. buvo Lietuvos—Lenkijos vasalas, tai buvo nutarta sustiprinti

Klaipėdos miestą. Sie darbai buvo pavesti inž. Kristijonui Rozei (kilimo iš Karaliaučiaus). Aplink miestą buvo sudaryta žvalgadinė sustiprinimo linija. Į vieną pylimų iškyšulį pateko ir Bažnyčios aikštė. Kadangi šv. Mykolojaus bažnyčia, tuo metu vadina-ma lietuvių bažnyčia, stovėjo ypač arti pylimo ribos ir jau buvo nukentėjusi nuo ankstyvesnių potvynių, buvo nutarta ją nugriauti. Dalis statybines medžiagos buvo panaudota uosto pylimo statybai. Nauja šv. Mykolojaus bažnyčia buvo pastatyta 1806 m. dabartinėje Pergalės gatvėje, priešais šiuo metu čia esantį „Neptūną“.

Daugelio senamiestio gatvių atsiradimas susijęs su amatų vystymusi miestire ir amatų cechų atsiradimu. Klaipėdoje į amatininkų organizacijas buvo priimami tik vokiečiai, todėl lietuvių čia neturėjo galimybes gauti meistro laipsnį.

Cechai tvarkė ne tik ekonominį, bet taip pat ir buitinį amatininkų gyvenimą. Visi vieno cecho nariai privalejo gyventi vienoje gatvėje. Iš čia ir kilo mūsų miesto gatvių pavadinimai: Kepėjų, Kurpių, Kalvių, Žvejų, Virvininkų, Šaltkalvių ir t. t. Seniausi amatininkų cechai Klaipėdoje buvo bat-siuvių ir kepejų. 1568 m. jau yra žinomos odų dirbyklos, įrengtos tarp pilies ir Tingiosios Danės buvusio didelio tvenkinio, iš kur ir atsirado Odininkų gatvės pavadinimas.

FRIDRICHIO MIESTAS

Ilgainiui miestas pamažu pradėjo plėstis. Nuo senamiestio link dabartinės turgaus aikštės išaugo naujas rajonas. Ši teritorija anksčiau priklausė piliai. XVI a. dabartinės infekcinės ligoninės ribose buvo įkurtos miesto kapinės, bet, vykstant miesto gynybos sustiprinimo darbams, 1627 m. ir 1721 m. šis rajonas buvo įjungtas į pylimų sistemą ir kapinės buvo uždarytos. Vėliau pro čia ėjusią gatvę buvo vadinama Kapų gatve.

Sio rajono pradinį centrą sudarė jau anksčiau minėta Odininkų gatvė. Čia gyveno pilies tarnautojai, kareiviai, amatininkai. XVII a. pradžioje gyventojai gavo miestiečių teises, o amžiaus pabaigoje rajonas, buvęs maždaug tarp dabartinio Didž. Vandens iki J. Bilūno gatvių, buvo prijungtas prie miesto ir pavadintas Fridrichio miestu.

1722 m. Fridrichio ir Senamiestio rajonai susijungė į vieną. Iš tų laikų statistikos sužinojome, kad senamiestyje buvo 229 pastatai dengti čerpėmis, 52 šiaudais, o Fridrichio m. — 121 pastatas dengtas čerpėmis, 52 šiaudais. Iš viso buvo 454 pastatai ir 58 daržinės. Čia gyveno 358 šeimos, kurias sudarė 650 suaugusiųjų ir 737 vaikai.

Priemiestis už Fridrichio rajono link Smeltalės upelio buvo vadinamas Smelte. Jo pradžia siejama su 1503 m. tenai įsteigta karcema. Aplink ją esančiame miške, pelkėto-se vietoje pamaryje kūrėsi naujos gyvenvietės. XIX a. viduryje jos buvo sujungtos į vieną rajoną ir pavadintos Smeltės priemiestiu, kuris tik 1918 m. buvo prijungtas prie miesto. Žymiausias šio priemiestio gatvės buvo: Malūnų vartų, Malūnų, Smeltalės, Malūnų skersgatvis ir kt.

VITE

Seniausias priemiestis — tai dabartinis pamarys nuo Danės upės iki Melnarages. XIV a. pradžioje Livonijos ordinas, nuolat kovodamas su lietuvių dėl Klaipėdos, jau nebeįstengė atstatinėti miestą, taisyti pilį ir todėl savo valdomą 2/3 teritorijos dalį perdavė Prūsijos ordinui. Tuo laiku Klaipėdos apylinkėse ir mieste sumažėjo gyventojų, o ordinui buvo reikalinga darbo jėga. 1328 m. pajūryje (dabar čia pamarys) kryžiuočiai atkėlė ir apgyvendino vitingus — prūsų kilmę gųjų palikuonis. Galutinai užgrobus prūsų žemes, netekę turtų jauni prūsai buvo priversti ieškoti tarnybų ordino dvaruose ir pilyse. Jie prižiūrėdavo statybas, ganyklas, žirgynus, karo metu būdavo vertėjais ir net privaldėdavo kovoti ordino gretose. Kai kuriose kryžiuočių pilyse buvo atskiri vitingų stalai, prie kurių vitingai valgydavo drauge su kitais tarnais.

Vitingų apgyvendintas rajonas buvo pavadintas Vite. Jį sudarė Mažoji ir Didžioji Vite, o vėliau dar susikūrė ir Bomelsvite.

Mažonoje Viteje gyveno žvalgai, vertėjai, daržininkai, žvejai. Šis rajonas apėmė dabartinės Uosto gatvės dalį, Ventos gatvę ir ribojosi su Jūros bei Rasos gatvėmis. Didžiojoje Viteje gyveno ordinui priklausantieji valstiečiai, žvejai. Vėliau čia apsigyveno daug amatininkų, jūreivių. Rajono ribos buvo dabartinės Rasos, Jūros, Medžiotojų, J. Janonio, Balasto, Uosto gatvės.

Po septynerių metų karo ši vietovė pradėjo labai plėstis: čia buvo statomi malūnai, lentpiuvės, misko medžiagų sandėliai.

XIX a. pradžioje ši vietovė buvo tirštai apgyvendinta (1819 m. — 2300 gyventojų). Pagal 1840 m. planą ji jau buvo vadinama Karališkąja Vite ir skirstėsi į 4 rajonus: žvejų, malūnų, Ferdinando, Karlo. Pamaryje buvo įrengti locų, žvejų uostai, krovinių aikštės, muitinės kontrolinė būdėlė (šėtra). 1865 m. Karališkoji Vite buvo sujungta su miestu.

Tolimesnioji pamario dalis, truputį toliau šiaurę buvo vadinama Bomelsvite. Nuo

K. Gintautas

Lietuvių tautos garbės išlaikymas, gynimas, yra klekvienu lietuvių paraga. Tačiau, pirmoje vietoje tuo turi rūpintis VLIKas, PLB, ALT, politinių partijų vadovybės, religinės hierarchijos ir žymiosios, įtakingosios asmenybės, bei atskiri asmenys, kurie pajėgūs tai įvykdyti.

Mūsų priešai seniai mėgėti lietuvius tautą „apkaltinti“ prieš pasaulio opiją, motyvuodami, kad lietuviai neverti laisvės, — jie „nuskal-tėliai“, „fašistai“, „komunistai“. Šiuo tarpu, kai kurie žydai puola lietuvius/gal norėdami pateisinti savo kalturiuos darbus/.

Vokietijos nacių partija jau 1936 m. buvo nutarusi išnaikinti Europos žydus. Tai paltetė ir 120.000 Lietu-vo žydų. Per 1941-45 m. Lietu-vo žydai buvo žudomi arba Lietuvos gatuose, arba išvežami į Vokietijos KZ-us nužudyti. Tai vykdė specia-lūs Himlerio paruošti daliniai Einsatzgrupė A, vado-vaujami tiesiog iš Berlyno SS generolo Stahleckerio. Norėdami užmaskuoti šį kriminalą, vokiečiai pri-traukė ir šiek tiek lietuvių

1457 m. ji priklausė Tauralaukių dvarui, kurio savininkas buvo Bomelis (iš čia ir pavadinimas). Dvarininkas, norėdamas išplėsti jūros vėjejbą, čia apgyvendino žvejus, pastatė jiems kelis namelius. Greitu laiku iš-augo nemaža žvejų gyvenvietė, kuri 1864 m. buvo atskirta nuo dvaro ir tvarkė savarankiškai iki 1918 m., kai buvo įjungta į miesto ribas.

NAUJASIS MIESTAS

1595 m. su miestu sujungiamas priemiestis „Crammeist“, kuris buvo tarp Mažosios Vite ir valstybinio diendaržio. Viteje gyvenę lietuviai jį vadino „krūmų miestu“, ir „krant-miestu“. Manoma, jog pirmąjį pavadinimą gavo nuo to, kad vietovė buvo mažai apgy-vendinta, apaugusi krūmokšniais, o antra-jį — kad šis rajonas išėjo išilgai miesto ri-bos.

XVI a. pradžioje jo ribose minimas „Kalkėlas“, apėmęs dabartinio pieno kombinato teritoriją ir dalį M. Melnikaitės gat-vės. Jame buvo daug kalkakmeniu. Tuo lai-ku yra žinoma ir kalkių degyklia, priklausiusi kunigaikščiams, tik nežinia, ar ji buvo tame pačiame šile, ar įrengta prie plytinės.

Jau XVIII a. čia gyveno nedidelis skaičius gyventojų, dauguma lietuvių. Apie tai liudija 1628 m. išleistas įsakymas, kuriuo, stiprinant miestą, šio rajono turtingesnieji gyventojai buvo raginami persikelti į patį centrą, o likusieji — į Didžiąją Vite arba Smeltę. Tam tikslui prie miesto sargybos buvo priskirtas vienas miestietis, mokęs lietuvių kalbą, kad galėtų surinkti reikiamas žinias apie persikeliantiuosius.

XVIII a. viduryje šis rajonas buvo pava-dintas Naujuoju miestu. Jis augo, plėtėsi. Iš senesniųjų gatvių yra žinomos: Puodžių (dabartinė Kapsuko), Bokštų, Naujasis so-das, Palangos (dabartinė M. Melnikaitės), Parko (dalis S. Neries gatvės — nuo S. Daukanto iki M. Gorkio gatvės), D. Smilties ir kt.

Svarbiausia gatvė buvo Ilgoji — dabarti-nė Manto gatvė, kuri ėjo nuo dabartinės M. Gorkio iki S. Daukanto gatvės. 1790 m. ji buvo išgrįsta, o 1810 m. pradžioje iki dabartinės Lenino aikštės. Po devejų metų ji pavadinama Liepojos gatve.

Gražiausia gatvė buvo laikoma dabartinė M. Gorkio gatvė. 1769—70 m. čia buvo pa-sodinta liepų alėja. Daugelis Klaipėdos misko pirklių šiame rajone turėjo savo sandėlius, nedidelės laivų statyklas, įvairias dirb-tuves. Pirkliams prašant, šalia alėjos buvo leista statyti gyvenamais namus tik su ta sa-lyga, kad pastatų frontonai būtų nukreipti į j. Palapsniui atsirado graži gatvė, pasi-puošusi žaliomis liepų šakomis, tarp kurių baltavo puošnūs turtingų pirklių, įvairių komersantų namai.

Šalia kelių ištaigingų rūmų mieste grupavosi paprastų miestiečių namai. Jie buvo maži, dažniausiai susidedavo iš priangio, kuris būdavo naudojamas ir kaip virtuvė, vienos gyvenamosios patalpos ir poros kam-barėlių pastogėje. Vėlyvesniais amžiais mieste atsirado daug masivių pastatų, pa-puoštų įvairiomis skulptūromis, ornamen-tais. Naujųjų namų pirmasis aukštas jau buvo aukštesnis nuo žemės, frontiniai laiptai akmeniniai, misingiu papuoštais turėklais. Senamiestio rajone kasmet buvo perdažomi namai balta arba pilka spalva. Turtingieji miestiečiai prie savo namų turėjo pasisodi-nę gražius sodus.

Taip pamažu augo ir plėtėsi mūsų uosta-miestis. Jo dabartinėje teritorijoje sena-miestis užima tik nedidelę dalį. Klaipėdos senamiestyje, taip pat kaip ir Vilniaus, Kauno, Kėdainių senamiestyse, Paminklų konservavimo institutas atlieka archeologi-nius, architektūrinius, istorinius tyrimus ir kompleksiskai restauruoja senuosius kvar-talus.

(Mokslas ir Gyvenimas)

kareivų, kurie tarnavo vo-kiečių vadovaujamuose poli-cijos daliniuose. Vokiečiai tuos lietuvius kareivius ver-bavo rafinuotai, mokėdami didesnius atlyginimus, duo-dami kiek nori trūkstatų gėrybių: maisto, gėrimų ir kt. Taipgi, specialiai apvile-dami buv. Lietuvos kariuo-menės uniformomis ir sa-viškius. Dėvintiems vokie-čių policijos uniformas lie-tuviams ant rankovės prie-segdavo trikampes liet. vė-lavėses. Atliekant tuos žiaurūs darbus, vadovauda-vo SS ar DS vokiečių kari-ninkai. To laiko lietuvių sa-vivaldos aukšti pareigūnai yra pareiškę ne vieną viešą protestą. Visa lietuvių tauta kartu su dvastikijs, smerkė nacių žmogžudystes, tuo la-biau, kad buvo žudomi ne tik žydai, bet ir lietuviai, len-ka, ukrainiečiai ir kt. ne-kalti žmonės, kurie tik pa-sipriešindavo vokiečiams.

Daugelis lietuvių įvairiais būdais gelbėjo žydus; tik ta-da tiekam nė į galvą neatėjo mintis, kad tūkstančiai iš-geto išgelbėtų žydų po 35 m. pradės kaltinti visą lietuvių tautą ir net savo gelbėtojus, kuriems už tai grėsė mirtis, tokia pati kaip ir žydams. Kiek kunigų, ūkininkų, gy-dytojų įstijungė į žydų gel-bėjimo darbą, S. Binkienės išleistoje Vilniuje 1967 m. knygoje "Ir be ginklo kariai!", aprašyta. Likę gyvi žydai joje lietuvių tautą, lietuvius vadina didvyrais. Ten su-minėta art 1.000 lietuvių pavardžių, kurie, vardan žmoniškumo, buvo pasiryžę rizikuoti savo gyvybes, gel-bėdami žydus.

Štai dalis pavardžių:

Br. Gintautas /200/, kun. P. Jakas, prof. P. Mažylis, dr. Kutorgienė, S. Čiurlionienė ir Zubovų šeima, dr. J. Bi-lionienė, dr. Ragaišienė, dr. P. Baublys "Lopšelio" dir., /priglaudė virš 100 vaikų/, dr. M. Butkevičienė, dr. M. Zubrienė, dr. Landsbergienė, kun. J. Štakauskas-Vil-niaus Archyvas /apie 30/, ir V. Žemaitis, p. Špokaitė, J. Striaupis "21/, dr. E. Norvai-šienė, prof. M. Biržiška ir prof. Žvyronas, kun. Svogž-laus, E. Žalinkevičiūtė-Pet-ruskaitė /užaugino Daną Pomerancaitę- Mazurkevi-čienę/, dr. P. Gribudas, kun. P. Macijauskas, Ona Štmai-tė /globojo šimtus/, dr. Vyt. Žakevičius /sušaudytas už žydų slėpimą/, dr. P. Tonkūnas, dr. J. Užups, V. Var-čikas, inž. S. Stulginskis, kun. A. Gobis, kun. Paukšty-s, S. J., inž. S. Baublys, mok. St. Tamulaitis, mok. Vasi-lauskait, kun. Krakščius, kun. Bumša, kun. V. Byla, kun. Želvys, kun. J. Borvi-čius, kun. Kleiba, kun. Mi-leska, vysk. V. Brizgys, kun. V. Tamoševičius, kun. J. Ka-počius, kun. S. Morūnas, kun. Būgenis, vysk. Matulionis, vysk. Paltarokas, vysk. Bor-l-sevičius. Vilniuje: — prof. Karsavinas, Rutkauskas/pa-darė 150 žydų dokumentų/, prof. Myk. Biržiška mokėda-vo kas mėnuo po 2000-6000 rublių žydų vaikams gelbėti. Prof. V. Biržiška slėpė žydus. Prof. Januš-kevičius gelbėjo žydų dak-tarams, prof. Žvironas gel-bėjo žydus./iš knygos Isaac Kowalski- Secret Press in Nazi Europa, 216 psl./.

Šiame straipsnyje nėra galimybės išvardinti šimtus gelbėtojų. Tam turėtų būti išleista speciali knyga, kaip lenkai kad padarė.

"Poalcy Žydzi"-1939-1945, išleista Varšuvoje 1971 m. Talpinami pasisakymai iš likusiųjų žydų ir kaip žydai buvo Lenkijoje nacių kanki-nami.

Štai kelių išlikusių gyvu žydų pasisakymai apie savo gelbėtojus lietuvius iš S. Binkienės knygos "Ir kariai be ginklo". G. Judelevičiūtė rašo/70-74 psl./:"Jie/ žy-dai/ buvo ištroškę, nelai-mingieji varomai dulkėtomis gatvėmis karo pradžioje /1941. VI./ ne tiek vandens, kiek žmoniško žvilgsnio, draugiškai ištiestos rankos, o tos LIETUVAITĖS begink-lės, ištisės savo rankas, at-nešė vandens"...

"Perėjus Vilijampolės til-tą, klajojau po Kauno sena-miestį. Apsistojuau pas bat-siuvi Apuoką. Vėliau atsiradau pas dail. M. K. Čiurlionio našlę- J. Čiurlionienę, jos dukrą ir žentą Zubovus... Seniai matyta šilta vakarie-nė, užuojautos, paguodos ir padrasinimo žodžiai. Mus globojo S. Č. ir Z. Šeimasau-gioje vietoje".

D. Elinienė /76-80 psl./, jo "Juozas Striaupis išgelbė-jo 26 žydų gyvybes savo ū-kyje, slėpė juos, netoli Al-josėdžių. Išgelbėtas J. Striaupis dr. M. Blatas rašo, karui baigiantis: "Argi aš kada nors galėčiau atsidėkoti ir atsilyginti Tamstoms už tą didvyrišką pasiaukojimą ir tą didelę žmonių meilę. To-dėl aš savo žodžiais nesu-gebėsiu kaip veikiant padė-koti Tamstoms. Galu tik su gilia pagarba nusilenkti/99-100 psl./.

"Ačiū Jums, broliai, už gyvybę", — rašo J. Jakobso-naitė. "Aš su kitais atsidūriau Subačiaus kalėjime. Staiga pro langą pasirodė žmogus ir pradeda laužti duris. "Eik namo, Tamošūnai, dujų he-išlauši", — suriko kaltinė Ro-sėnbergaitė. Povilas Tamo-šūnas puolso prie durų, kol atsidarė. P. Tamošūnas mus apgyvendino pas patiki-mus žmones /lietuvius ūki-ninkus/ ir taip mes išvengė-me mirties. Apie 10 žmonių iš geto visur apėjome, visi mus priėmė, maitino, saugo-jo nuo mirties, patys būdami pavojuje.

Aš visada būstu dėkinga lietuviams. Slapstydamasi, apėjau daug vietovių/Šiau-liai, Kaunas, Šiluva, Troš-S. J., inž. S. Baublys, mok. St. Tamulaitis, mok. Vasi-lauskait, kun. Krakščius, kun. Bumša, kun. V. Byla, kun. Želvys, kun. J. Borvi-čius, kun. Kleiba, kun. Mi-leska, vysk. V. Brizgys, kun. V. Tamoševičius, kun. J. Ka-počius, kun. S. Morūnas, kun. Būgenis, vysk. Matulionis, vysk. Paltarokas, vysk. Bor-l-sevičius. Vilniuje: — prof. Karsavinas, Rutkauskas/pa-darė 150 žydų dokumentų/, prof. Myk. Biržiška mokėda-vo kas mėnuo po 2000-6000 rublių žydų vaikams gelbėti. Prof. V. Biržiška slėpė žydus. Prof. Januš-kevičius gelbėjo žydų dak-tarams, prof. Žvironas gel-bėjo žydus./iš knygos Isaac Kowalski- Secret Press in Nazi Europa, 216 psl./.

"Jų negalima užmiršti", — pasisako G. Perlenė. "Pa-bėgau iš Kauno geto 1943 m., slapstydamasi su vaikais, perėjau 8 vietas, sutikau vi-šą elę žmonių inteligentų ir darbtininkų, kurių kilnumo, humaniškumo, pasiaukojimo aš ntekuomet neužmiršiu. Tai buvo jautrių sielų ir drąsių širdžių žmonės, kurie hitlerinių žvėrių siautėjimo metu rodė tikrą žmoniškumą", /108-110 psl./.

"Jų negalima užmiršti", — pasisako G. Perlenė. "Pa-bėgau iš Kauno geto 1943 m., slapstydamasi su vaikais, perėjau 8 vietas, sutikau vi-šą elę žmonių inteligentų ir darbtininkų, kurių kilnumo, humaniškumo, pasiaukojimo aš ntekuomet neužmiršiu. Tai buvo jautrių sielų ir drąsių širdžių žmonės, kurie hitlerinių žvėrių siautėjimo metu rodė tikrą žmoniškumą", /108-110 psl./.

"Jų negalima užmiršti", — pasisako G. Perlenė. "Pa-bėgau iš Kauno geto 1943 m., slapstydamasi su vaikais, perėjau 8 vietas, sutikau vi-šą elę žmonių inteligentų ir darbtininkų, kurių kilnumo, humaniškumo, pasiaukojimo aš ntekuomet neužmiršiu. Tai buvo jautrių sielų ir drąsių širdžių žmonės, kurie hitlerinių žvėrių siautėjimo metu rodė tikrą žmoniškumą", /108-110 psl./.

"Jų negalima užmiršti", — pasisako G. Perlenė. "Pa-bėgau iš Kauno geto 1943 m., slapstydamasi su vaikais, perėjau 8 vietas, sutikau vi-šą elę žmonių inteligentų ir darbtininkų, kurių kilnumo, humaniškumo, pasiaukojimo aš ntekuomet neužmiršiu. Tai buvo jautrių sielų ir drąsių širdžių žmonės, kurie hitlerinių žvėrių siautėjimo metu rodė tikrą žmoniškumą", /108-110 psl./.

"Jų negalima užmiršti", — pasisako G. Perlenė. "Pa-bėgau iš Kauno geto 1943 m., slapstydamasi su vaikais, perėjau 8 vietas, sutikau vi-šą elę žmonių inteligentų ir darbtininkų, kurių kilnumo, humaniškumo, pasiaukojimo aš ntekuomet neužmiršiu. Tai buvo jautrių sielų ir drąsių širdžių žmonės, kurie hitlerinių žvėrių siautėjimo metu rodė tikrą žmoniškumą", /108-110 psl./.

"Jų negalima užmiršti", — pasisako G. Perlenė. "Pa-bėgau iš Kauno geto 1943 m., slapstydamasi su vaikais, perėjau 8 vietas, sutikau vi-šą elę žmonių inteligentų ir darbtininkų, kurių kilnumo, humaniškumo, pasiaukojimo aš ntekuomet neužmiršiu. Tai buvo jautrių sielų ir drąsių širdžių žmonės, kurie hitlerinių žvėrių siautėjimo metu rodė tikrą žmoniškumą", /108-110 psl./.

"Jų negalima užmiršti", — pasisako G. Perlenė. "Pa-bėgau iš Kauno geto 1943 m., slapstydamasi su vaikais, perėjau 8 vietas, sutikau vi-šą elę žmonių inteligentų ir darbtininkų, kurių kilnumo, humaniškumo, pasiaukojimo aš ntekuomet neužmiršiu. Tai buvo jautrių sielų ir drąsių širdžių žmonės, kurie hitlerinių žvėrių siautėjimo metu rodė tikrą žmoniškumą", /108-110 psl./.

"Jų negalima užmiršti", — pasisako G. Perlenė. "Pa-bėgau iš Kauno geto 1943 m., slapstydamasi su vaikais, perėjau 8 vietas, sutikau vi-šą elę žmonių inteligentų ir darbtininkų, kurių kilnumo, humaniškumo, pasiaukojimo aš ntekuomet neužmiršiu. Tai buvo jautrių sielų ir drąsių širdžių žmonės, kurie hitlerinių žvėrių siautėjimo metu rodė tikrą žmoniškumą", /108-110 psl./.

(Bus daugiau)

Senamiestio gatvė XX a. pradžioje

Perkėlos vieta tarp Klaipėdos ir Smiltynės 1808 m.

PRISIME NANT KOMPOZITORIŲ PROF. VLADĄ JAKUBENĄ

/ Kompozitorių pagerbiant, paskaita skaityta Jeronimo KAČINSKO gruodžio 13 d., 1975 m.
New York'e, JAV. / Lygliai už metų jau jo nebebuvo mūsų tarpe.../

/ tęsinys /

Darant Jakubėno muzikos bendrą apibūdinimą galima suklysti, nes ji dažnai įvairuoja priemonių, nuotaikų ir stiliaus atžvalgų. Man bent atrodo, kad tai moderuota antrojo ir trečiojo dešimtmečio stilių ir formų dalina sintezė. Tačiau pagrindinė kryptis neoklasinė, su stipriai išskeltu lietuvių liaudies tonacijų elementu. Tas faktas sutapatina Jakubėną su kitais jo amžininkais - Banachiu, Gruodžiu, be abejo, kitokiu būdu. Tie asmenys, pridėjus dar Stasį Šimkų, pradėjo naują lietuvių muzikos atgimimo erą tautinio ženklo. Jakubėnas gal daugiau lūko vakarietiškas, kontakte su europietišku impresionizmu ir neoklasiizmu, sintetizavęs tas kryptis jungdamas savo kūryboje.

Jakubėnas techniškai stiprus kompozitorius. Pas jį nėra taip vadinamų "skylių". Logiškai išvystyta forma, testinumas, kompetentingai ir sklandžiai slenkanti harmonija. Jam taip pat charakteringas kompozicijos užbaigimas. Nieko nėra nedokomponuota ar nerūpestingai, šiaip sau palikta. Vartodamas liaudies motyvus, jis laikosi išvystymo principo. Tai ypač žymu jo antrojoje ir trečiojoje simfonijose. Jis modifikuoja, modifikuoja, arba pavartodamas jų struktūrinę medžiagą, praplečia kurtas melodijas. Sudėtingose kūrinuose Jakubėnas įveda įvairaus ilgumo originalios kompozicijos porcijas, pindamas jas su liaudies melodijomis, arba liaudies tonacijomis. Nežiūrint to, tie skirtingi savyje elementai neskaldo jo muzikos ir yra glaudžiamieji tarpusavyje jungtynėje. Jo harmonijos tekstū-

ra daugumoje tiršta, pripildyta trumpais ar ilgesniais kontrastais.

Jakubėno muzika yra šiaurietiško tipo, savo charakteriu primenantį Sibelijų, nors techniškai imant, su juo neturi nieko bendro. Jakubėnas mėgsta moderuotus tempus. Be to, jo muzikoje atsispindi amžinoji lietuvių tautos drama, todėl dažnai išryškėja tamsios ir kiek rūsios spalvos.

Impresionistiniai elementai labai skirtingi nuo tradicinių - prancūziškų, šviesių ir žalsminių. Jo jausminė gaida neturi sentimentalumo ar melancholijos, bet daugiau dramatinė ir kovinga. Jis atmeta nevilgtį. Jo kūryboje vyrauja pakili ir triumfuojanti nuotaika.

Jakubėną reikia vertinti daugiau ne kaip muzikos novatorių, bet kaip menininką, gabiai stabilizavusį savo stilių, formą ir garso konstrukciją. Jo ilgų metų kūrybinis darbas yra didžiulis ir netšildomas įnašas į mūsų kultūrinę gyvenimą. Galia, kad nepalankios išvijos sąlygos ir nestipri sveikata prilaikė jo kūrybinį potencialą.

Mes turime patarlę: juo toliau į mišką, tuo daugiau medžių. Taip ir su mano mило kolegos gyvenimu, kūryba ir veikla. Kai dariau jo kūrybinio gyvenimo apžvalgą pastebėjau, kad tik nežymią dalį jo daugialypės veiklos tegalėjau apimti. Šalia kūrybos, Jakubėnas pasirodė išskirtinai pedagoginis sugebėjimas. Jis yra paruošęs šimtus jaunų pianistų. Kai kurie jų jau prastiskyrė kelį į lietuvių muzikinę saviveiklą.

Jakubėnas turi taip pat ir žurnalistinių gabumų, o kaip

muzikos kritikas yra nepa-keičiamas, mokąs išgilinti įvairių stilių, nuotaikų ir formų muziką ir padaryti taiklias, bet kartu ir nuosaitas pastabas. Jis niekada nenori visiškai sunaikinti, kad ir silpno menininko, tačiau nurodo, jam ar jai, prideramą vietą, kuriai turėtų priklausyti ir ko turėtų siekti.

Jakubėnas ateina į pagalbą dainininkams ruošdamas juos koncertams ir dažnai akomponuodamas įvairiuose tautiniuose ir meniniuose rengimuose. Jis ilgai ėjo vargonininko pareigas keltose protantų bažnyčiose, Čikagoje.

Apkrovęs savo visapusišką veiklą tampriai suveržtu tvarkaraščiu, Jakubėnas atranda laiko sukurti ir vieną, kitą solo dainą ar stambesnę choro veiklą.

Mes laikome sau pareigą pagerbti ir paminėti mūsų mirusius didžiuosius veikėjus, mokslo žmones ir menininkus. Ruošiamiejiems akademijoms, atitinkamai iškeldami jų darbus veiklos ar kultūros srityje. Ir gerai darome - jie verti tos pagarbos. Be to, atgaiviname jų idėjas, ant kurių toliau statome, kad ir gerokai pasikeitusiomis gyvenimo sąlygomis, savo kultūros pastatą.

Tačiau, nevisada atsime namie žmones, uoliai besidarbujančius mūsų pačių želdinamoje dirvoje, veikiančius sunkią kultūrinę našą, kovojančius su sunkiai nugailimomis kliūtimis, bandančius paskleisti savo įgyto ar prigijto talento nuotrupas.

Aš labai įvertinu daktaro Jono Lenkaitio pastangas pakviesti į šį pakraštį vieną iš gyvųjų, tiek jėgų lietuvių

tautai skyrusį veteraną - muziką Vladą Jakubėną, suteikiant jam ir Jums progos susipažinti ir išgirsti jo minčių muzikos meno klausimais. Aš džiaugiuosi, kad ta netikėta proga jis bus ir pagerbtas. Pozityviausia būtų, be abejo, jei didesniuose lietuvių kolonijose, o ypač Amerikoje, būtų suruošti jo kūrinių koncertai. Tik per pilną jo muzikos gyvą garšais realizavimą, ji galėtųme daugiau pažinti ir įvertinti.

Dar daugiau galima būtų pasakyti apie mūsų gerbiamo šio vakaro privilegiją, bet, manau, sutiksime, jog čia ne vieta ir ne tiesioginis tikslas užsiminti plačiai ištęsta studija, todėl ir baigsiu šią apžvalgą, linkėdamas mišiam Vladui, pirmiausia, sveikatos, kurios jis taip reikalingas, ir pajėgi ne vieną kūrybinę kibirkštį išskleisti iš Dievo suteikto jam talento gaivos.

ŽODŽIAI KAIK SALOS, poezijos Aldona Veščūnaitė, poezija. 1976. Išleido Algimanto Mackaus Knygų Leidimo Fondas, Chicago, Ill.

Aplankas ir titulinis puslapis Viktoro Šimkaus. 64 psl., kaina - 5 doleriai.

Šis pirmasis Aldonos Veščūnaitės poezijos rinkinys patraukia savo vidine elegancija, rafinuotu subtilumu ir ypač niuansuotos dailės akies pastabumu, kartu pateikiant atvirą vidutinį ir išorinį peizažą, įkvėptą egzotiškos Australijos gamtos.

Keturi skyriai: SPALVOS, ILLABO, VIDUDINIO SALESE, ORANŽINIAI PAUKŠČIAI.

POPIETĖ

Saulės lyguinose išsitiesusi upė
Ileja
medžių liemenim įkaitus popietė
tu sėdi po išskėrojusiu medžiu
ir švilpauji laivus
gerai nustelkė antys ir
narai gimnastai
Irlas vėsi srovė
vartosi per akmenis mėgalytė akim
drėžai
garbanotus lėpų sodus
raudonplaukė vasara paršveda
šlaitais stūbuodami pareina
ankstyvi miškeliai ir
ežeras
prajuokintas
valčių lankstume supas
susėdę ant didesnių akmenų
dainuojam
vakaras ateina pažū prie upės.

NUTOLU

nutolusiam laike
neprieštam
auginu junperų
į tylą įsisklausęs užmirstai
ugnis arti
sudegins tavo burną balsą
lietaus mėnesių ilga keltone
dienas tamsėjantis kaip kambarius
vėdinam vėduose leškom nemeluoto
kad neuždust
žemėl ryto vėsumas
ir duris jūron neužmirst

ir ką sodinsim
ir ką gi sodinsim
dar nepažįstamaj
kad atgytų
raudonais tiltais
perbėga
saulė
priešakius
ežerus mėlyno dangaus
medis
vakar sodintas basom per pievą
jauną debesuką užsimetęs
lauke daigai

giltai dienoj magnolija
gegužio sąsiuvinis saugo
kaip šviesūs atradimai žodžiai
laimingi
Gallico vaikui antradienio rožynuose
vaikos! saulė how many wishes
can you wish in a day
mes valgom žemės riešutus
ir stebimės
kad taip šviesu augštai platanuose
tavo burna kvepia vasarom.

PAŽINKIME PRAEITĮ!

P A T R I J O T I N I S K A R A S
/ SOVIETŲ VERSIJA. Paruošė J.J. /

/ tęsinys /

Kai vokiečiai veržėsi į pietų rytus, bolševikai pažymė, kad juos iš pietų puolė vokiečių armijų grupė Kleist. To klos armijų grupės visai nebuvo. Gen. Kleist vadovavo I-ai šarvuotųjų armijų, armijų grupė A. Ši armijų grupė veržėsi į Kaukazą. Ukrainą gynė marš. S. Timošenko ir politrukas N. Kruščiovas. Bet jie Ukrainos neapgynė, ir vokiečiai atrado prie Volgos ir Kaukazo. Tada Žukovas vėl organizavo armijų mases, kad galėtų apsupti vokiečių V-ąją armiją Stalingrade. Kaip patys bolševikai sako, kad ir jų armijos nebeturėjo pakankamai šaudmenų, degalų, maisto.

1942 m. vasarą bolševikai, patyrę didelių nuostolių ir pralaimėjimų Ukrainoje, pradėjo persitvarkyti. Birželio mėn. 26 d. Vyr. Štabo viršininku paskirtas gen. A. Vasilevsky. Gavę iš JAV daug tankų, bolševikai pradėjo organizuoti šarvuotųjų armijas. Ir, kaip patys bolševikai savo scheme parodo, kad jie vokiečių šeštąją armiją Stalingrade apsupo ne 8-tomis, bet 12 armijų. Šie skaičiai dar patvirtina vokiečių karių didelį pranašumą. Vienas bolševikų belaisvis Lietuvoje atskino, kodėl bolševikai nubėgo iki Stalingrado, nors turėjo daugiau karių, negu vokiečiai. Bolševikų kariuomenėje tada visai nebuvo komunistų, neskaitant politrukų, kurie trukdė vadams vadovauti ir kankino kareivius savo "poteriais", kai po kautynių išvarę kareiviai norėdavo pailsėti. Patys bolševikai sako, kad tik prie Stalingrado 62-je armijose ir kompartiją įstojo 4.600 karių/133/

Bolševikai rašo: "Kovos judinimo dvasta buvo komunistų partija, kuri iki širdies gelmių kiekvieną sukrėtė heroiskam žygiui..." /133/. Jei iki Stalingrado bolševikinėje armijoje kaip ir nebuvo komunistų, tai ta partija nieko nesukrėtė iki širdies gelmių ir bolševikai atrado prie Volgos ir Kaukazo. Kad prie Stalingrado kartais pradėjo rašyti į kompartiją, tai jie jau buvo užuodę, kad iš JAV ateis gerų konservų, batų, drabužių ir kitokių gėrybių. Be kom-

partijos bilieto arti prietų dalykų nepriais. Ir po karo į kompartiją daugumoje stojo dėl geresnės duonos, nes komunistų klasė geriau aprūpinama. Net mokyklose mokytojai viešai pasako, kad, kas nestos į komjaunolius, nebaigs mokyklos. Komunistiniuose kraštuose nevisiems mokslas prieinamas. Kokio "širdies spaudimo" iš kompartijos bereikia.

Marš. S. Budiony vėl buvo paskirtas vadu armijų grupės, kuri gynė šiaurinį Kaukazą. Vokiečiai su dviem armijom sunaikino jo armijų grupę ir jis pasitraukė į Užkaukazį, kur kitos armijų grupės vadu buvo gen. J. Tyulenev. Jis saugojo dalį Kaukazo, Turkijos ir Irano pasienius. Irano armija į Rusiją nežygiavo, o bolševikai, sustiprėję su vakarietiais, okupavo Iraną, per kurį iš JAV ėjo bolševikams aprūpinimas.

Kai bolševikai pradėjo karinius veiksmus prie Stalingrado, Rytų fronte jie turėjo 385 pėstininkų divizijas, 10 tankų korpusų, 145 pėstininkų brigadas, 89 atskiras tankų ir motorizuotas brigadas. Rezervė buvo 33 pėstininkų divizijos, 17 brigadų, 11 tankų korpusų, 21 tankų brigada. Tuo metu bolševikai fronte turėjo per 6 mil. karių, 72.000 patrankų, 6000 tankų ir per 3000 kovos lėktuvų /159/. Bolševikai sako, kad 1942 m. jie pagamino 15.000 lėktuvų /gal kartu su amerikoniškais?/, tankų - 13.000, patrankų - 15.600

Vokiečių VI-sios armijos apsupimą prie Stalingrado sprendė: Stalinas, gen. Žukovas, Vyr. Štabo viršininkas gen. Vasilevsky. Pastarieji abu širizūrėjo tų veiksmų vykdymą. Prie jų buvo gen. Voronov, artilerijos viršininkas gen. Novikov, aviacijos viršininkas. Šios vokiečių armijos apsupimas ir sunaikinimas buvo didžiausias bolševikų laimėjimas per tuos 20 mėnesių, nes prie Maskvos tokio laimėjimo nebuvo.

Antras bolševikų laimėjimas įvyko prie Kursko. Tik čia puolimą vykdė ne bolševikai, o vokiečiai. Čia dvi vokie-

čių armijos su mažais pastiprinimais puolė gal per 20 bolševikų gerai ginkluotų ir ištvirtintų armijų. Ištvirtinimų buvo 8 linijos po keletą apkasų eilių kiekvienoje ir į gilumą nusitęsė 250 - 300 km. /180/. Čia prie įtvirtinimų dirbo per 300.000 civilių. Kaip bolševikai sako, Kursko rajone politruakai patikrino kiekvieno kareivio įsitvirtinimą.

Čia vokiečiai tikrai įvykdė nepaprastus karo veiksmus, jeigu jie ir tokiose sąlygose per dvi savaites įsiveržė iki 50 km į bolševikų linijas ir jiems padarė didelių nuostolių. Jei ankščiau buvo skaitoma, kad vokiečių tos dvi armijos puolė bolševikų tris armijų grupes /frontus/ po 5-6 armijas kiekvienoje /184/, tai bolševikai savo scheme parodo, kad iš jų pusės Kursko mūšyje dalyvavo: Vakarų frontas, Brianks, Centrinis, Voronežo, Steptų ir Pietų - Vakarų frontas. Jų Centrinį ir Voronežo frontus sudarė po penkis lauko armijas, tankų armija, oro armija /latvynas/ ir du tankų korpai. Viso per tuos du frontus buvo 1.337.000 karių, 19.000 patrankų, 3.300 tankų, 2650 kovos lėktuvų /179/. Jei ir visos jų armijų grupės turėjo tokias pajėgas, tai tą skaičių reikia dauginti iš trijų. Išėtu, kad bolševikai Kursko mūšyje turėjo per 3 mil. karių, 57.900 patrankų, 9.900 tankų ir 7.950 kovos lėktuvų. Jei tai būtų ir nevisai tikslūs skaičiai, visvien jie rodo vokiečių karių didelį pranašumą prieš bolševikus ne skaičiais, bet kokybe.

Šiame mūšyje, Centrinio Fronto sąstata, dalyvavo ir lietuviškoji divizija, bet apie ją bolševikai neužsimena, nors politruakai patikrino kiekvieno kario įsitvirtinimą. O tų įsitvirtinimų - apkasų vien Centriniam fronte buvo 5.000 km. Lietuviškostis divizijos vadas gen. Karvelis rašė, kad lietuvių vokiečių puolimus atlaikė, kaip juos atlaikė visas Centrinis ir Voronežo frontas, nes vokiečiai čia vykdė tik demonstruojamus puolimus, o pagrindinius smūgius davė sparnuose. Jei vokiečiai būtų turėję nors dvigubai didesnes pajėgas ir būtų savo uždavinį atlikę, jie būtų į nelaisvę paėmę bolševikų Centrinį ir Voronežo frontus, kartu su lietuviška divizija. Kai vokiečių dvi armijos nepajėgė pilnai įvykdyti numatytos ofenzyvios, bolševikai su 2.2 mil. karių, 33.000 patrankų, 4.800 tankų ir 4.300 kovos lėktuvų puolė išsisėmusius vokiečius /186/. Bolševikai apgailestauja, kad šiame mūšyje žuvo apie 30% komunistų. Nepasakyta, kiek žuvo šiaip karių. O gal bolševikai ne partijos narių nuostolių ir neskaity?

/bus daugiau/

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

KŪČIOS TORONTO LIETUVIŲ NAMUOSE

Gunda Adomaitienė

Man teko dalyvauti pirmose bendrose Kūčiose, "pionierių" eilėje, tad atkūnai išgytuose, šiuose namuose ir tuomet teko tą įvykį aprašyti. Šiuometinės Kūčios noriu palyginti su anomis.

Tuomet tikrai buvo bendras stalas /nes tik vienas ir ilgas /taip pat paruoštas pagal tradiciją su 12 valgių ir plotkelėn. Patalpas tačiaun sunku palyginti su šiuo metų didele ir ištaiginga karaliaus Mindaugo vardo sale. Tada, 1971 m., Kūčias valgėme drebėdami nuo šalčio, galima sakyti, buvusios senos bažnyčios prieangyje, kuri dabar yra paversta Lietuvių Namais. Tada gėrėjomės tik gražiu, tenai iškabintu, projektu būsimiems Lietuvių Namams. Tada, kad tai yra sunkiai įgyvendinamas remontas. Bet apsirikiore.

Tuo laiku krūčščiūniskoms pareigoms atlikti buvo pakviestas kun. B. Placidas, OFM, o Kalėdų giesmės buvo girdimos tik iš plokštelių. Viskas buvo kukliai ir trumpai atlikta. Artėjant pabaigai, prabilo to laiko LN pir. J. Karpis, o vėliau ir dabartinis pir. J. Strazdas. Ta proga jiedu pasveikino nepabūgusius čia ateiti ir pasidalino mintimis su dalyviais. Nušvietė padėjų dūnumatyto projekto įgyvendinimo, lyg atspirašydami už tokias vargas, nepatogias patalpas. Buvo pažadėta ne nutraukti to papročio ir kasmet ruošti Kūčių vakarienę šiuose, nuolat tobulėjantiuose, namuose. Tai ir tęsiama iki šiol.

Anoje vakarienėje dalyvavo, rodos, tik 40 žmonių iš Hamiltono. Gi šiemet, jau 360 ir dar buvo daugiau norinčių, bet, deja, netilpo, nes iš anksto nebuvo numatyta toks didelis dalyvių skaičius. Skaitčiai kalba už save - ką reikiama turėti gražią aplinką, organizatorius ir geras patalpas. Nors beveik visi tie patys lietuviai iš anų laikų gyvena Toronte, bet jie nerado kello i bendras Kūčias.

Gyvas tautiečių susidomėjimas priverstė ir programą praplėsti. Šventės kalėdinė muzika buvo duodama iš plokštelių, dabar gi, jau ir solistai pasirodo. Betgi bendras giedojimas, tapęs tradicija, turbūt, labiausiai mus suartina tą šventą vakarą. Laužydami plotkeles, ne vienas nuskrendame pas savo mylimuosius, gyvus ar mirusius tenai, tėvynėje. Nostalgija visuomet kankina netekusius tėvynės, o ypačingai tai skaudžiai išgyvename Kalėdų švenčių metu mes čia, o jie - anapus Atlanto.

Per trijų dešimčių metų laikotarpį, gyvenant be tėvynės, tautiečiams nusibodo

įvairūs ištaigingi Kūčių vakarų rengti pokyliai, o tai neįeina i tradicinės lietuvių Kūčias. Nieko naujesnio neišradome savo savijautai pagerinti: lepinomės kur tik galėjome, mėginome save įtikinti, kad gradicijos mums nieko nereikšmia. Bet, atrodo, apsirikiore - nusivilta. Dabar vėl grįžtame i senus papročius, net pagerindami juos. Prisimename, kaip tik atvykę DP turėdavome bendras Kūčias šv. Jono Kr. bažnyčios salėje. Bet tai neilgai tęsėsi. Visi išsiskirstė, nes turto taip pat ir "luomo" skirtumas rus išblaškė. Dabar gi, kai senatvė vis garstau beldžiasi i kiekvieną, net ir labai ištaingų rezidencijų paaukuotas duris, o "giltinės dalgis" nevengia užkabinti turto, lygiai taip, kaip ir paprastuoli, mes vėl būriamės i savo tėvynatėjų būrelius. Gal būt ir senelių kraujas bei tautos dvasia mus nejučiomis traukia i vieną vieneta.

Skautai ir ateitininkai senai ruošia Kūčių stalus, bet mažesnio pobūdžio. Ir kas svarbiausia, kad visų religijų kartu. Atrodo, kad vyresnioji karta juos pasekė. Šiemet išties šeimoms, net su svečiais, neskiriant religinių bei politinių ištikiimų, prisijungė prie bendro stalo.

Labai daug šeimyninės šilumos pridūda ir dalyvavimas vaikų. Nebe reikalo rengėjai ražamodius leidžia veltui. Nors jie kartais patirukšmauja, bet tai yra neatskiriama šeimos gyvenimo dalis ir niekam nekenkia.

Plačiau įgyvendinus šį papročį, neliks nei vieno vienišo lietuvių Toronte, kuris galėdamas netekęs šeimos, ar gal jos niekada ir neturėjęs, būdavo priverstas "atšvesti" Kūčių vakarą karčiamoje ar panašiam suėjime.

Gal būt, beveik visi šiemet dalyvavę Toronto Lietuvių Namų Kūčiose, pajuto, kokia jauki, miščiška nuotaka ten susidarė ir dalyviai nesigailėjo atėję.

Pirmieji krūčščiūnys visos religinės šventės šventė bendrai, tad neuostabu, kad mes pradėdami grįžti prie bendrų Kūčių ir bendrų Velykų stalų, kuriuos ruošia torontiečiai arba ir kitos kolonijos.

Kūčių ceremonijas vedė T. Zaleskienė / LN Moterų Būrelio įgaliotinė / ir LN Valdybos narė M. Vaitkienė. T. Zaleskienė tarė atidarymo žodį ir nušvietė to vakarėklę, parodydama, kad Toronto moterys supranta daugelio vienišų ir bendrai padrikusių tautiečių padėjų ir pradėjo juos "cenemtuoti" i vieną bendrą, lietuvišką kūną, pasinaudodamos didžiųjų švenčių proga. Šią kalbą ji užbaigė, uždegdama didžiulę simbolinę žva-

kę, atstuojuojant jaunimo atstovams. Ta žvakė simbolizavo pavergtą tėvynę. Tuo momentu ji labai jausmingai padėklamavo posmelį iš B. Brazdžiono poezijos: "Žibėk, žėrėk tėvų sodybos žiburėli". Ši ceremonija sujaudino dalyvius iki ašarų.

Toliau kun. P. Ažubalis sukalbėjo atitinkamas maldas ir prasidėjo plotkelių lauzymas. Kiekvienas stalas turėjo savo 12 tradicinių valgių. Kas norėjo, galėjo susisodinti tik savo šeimą, visai neįsimašant svetimiesiems. Valgiai, ypatingai koldūnai, buvo skaniai paruošti.

Vėliau pasirodė solistai V. Verikaitis ir viešnia p. Žemelytė, kurie labai nuotaikingai savo balsais išreiškė Kristaus gimimo šventę. Toliau sekė bendros giesmės. Kai kurios iš jų buvo giedamos su sol. V. Verikaitiu ir sudarė tikrai jaukią, kalėdišką nuotaiką, kurią daugelis esame išgyvenę tėvynės parapijų bažnyčiose. O dabar gi jų mūsų samdomintose šventovėse pasigendame.

Pasirodė ir nenumatyta vokalinė pajėga, tai J. Strazdas, išgiedojęs iš "kontiokų" giesmę "Eik, Adomai, iš rojus". Pavyko tikrai gerai ir visų dalyvių nustebimui, atrastas naujas dainininkas.

Pagaliau pasirodė ir Kalėdų senis p. Žurinskas, po iškilmingai tviskančia didele egle, su maišu dovanų mažiesiems. Jis išpūdingai papasakojo savo varganą kelionę iš Lietuvos ir tos kelionės tikslą. Kiekvieną mergaitę ir berniuką paragino mokyti lietuviškai ir atsiminti, kad jie yra lietuviai.

Neužmiršta ir dar viena lietuviška tradicija - burtai.

Jie buvo paruošti gana patraukliu būdu ir visai atskiroje patalpoje, Lietuviai nuo seno turėjo savitas burtininkes - laumes, kurios atspėdavo ir išpranašaudavo naujagimių ir visų kitų ateitį. Kūčių proga buvo gera ir jas prisiminti, bet ši kartą burtus pravedė vyrai - M. Abromaitis. Jam pavyko be priekaištų.

Šios Kūčios paliko negreitai išdylantį ispūdį ne tik suaugusiems, bet ir vaikams. Ne vienas, grįžtant namo, ar einant palengva i bažnyčią koncertui, bei bernelių mišioms, tylėjome prisimindami, kad panašią nuotaiką išgyvenome tik prieš 32-jus metus, ten toli, senągu apdengtoje sodyboje, laisvojoje tėvynėje.

Aiškliai matosi, kad šie parengimai kasmet tobulėja. Už visą tai padėka tenka nepailstančiam ir vis naujom idėjom bei jėgom pasipildančiam Lietuvių Namų Moterų būreliui, su šiuo kelių paskutinių metų gabia pirminke A. Jonaitiene. Šių metų Kūčių rengimo našta apsiėmė nešti T. Zaleskienė ir valdybos narė M. Vaitkienė, bei A. Štuopienė, kuri yra parengimų vadovė. Jų iniciatyva ir nuolatinės šeiminių p. Simonaitienės patirtimi, atsirado tas tuzinas valgių ant gražiai išdekoruotų stalų.

LN moterys sugeba padaryti ne tik nuostabius darbus kulinarijos srityje, bet parūpina mums ir dvasinio peno. Tai jos dar kartą įrodė per šias paskutiniąsias Kūčias. Daug pagalbos gautama iš vyrų, o visos moteris, kurios pagalbsti, čia neįmanoma net išvardinti.

Linkėtina, kad visa ta graži šventė, virstų mūsų tradicijų dalimi.

KREIVI VEIDRODŽIAI

ANTROJI MEDALIO PUSĖ

- Tiesa yra gėris - sako Jonas galvodamas apie nuosavą tiesą.
- Tiesa yra blogis - sako Petras galvodamas Jono nušviestą.
- Spauda yra gėrio ginklas - sako žurnalistas savimeile girtas.
- Spauda yra žetono išradimas - sako spaudos nuskriaustas Simas.
- Gerbkime ir nepiktanaudokim spaudos! - susijaudinęs redaktoriaus rašo,
- Kaip tik to paties iš savo redaktoriaus ir skaitytojas prašo.
- Nebūkim akli! - tautinis vadovas šaukia,
- Kaip tik to paties, iš savo vadovo, ir tautiečiai laukia.

Be logikos, geros valios ir žinojimo, nėra kelio prie susijūno.

B. Bačiūnas
Sincio, Ont.

Charolais veisles Lochlo Jethro 2 metų veislinis bulius, praeitais metais transportuotas i šios veislės kilmės kraštą - Prancūziją. Prieš 10 metų ši veislė buvo atvežta i Ontario provinciją. Iš kairės: Ontario prov. ministeris William Neuman ir Lochlo Charolais fermos vejas John Devins, kurie pagal veislinių galvijų apsiųkimo su Prancūzija programą, paruošė Jethro i transporto lėktuvą Paryžiu.

kiui, kuriam irgi metelių krūva, bet kuris irgi visad energingas ir veiklus lietuvių darbe, talkininkavo šlame parengime ir jo žmona Ona, išvargusi Sibire 18 metų!

Lapkričio 28-sekmdienį, įvyko iškilmingos pamaldos, visad stiprus tėvo Juvenalio pamokslas, po pamaldų gėlių padėjimas ant Laisvės Paminklo vienuolyno sodyboje, vėl trumpas ramovėnų p-ko

jos dukrelė Daiva. Dalyvių metėsi iš Wellando, Niagaros ir net Buffalo. Salė buvo papuošta labai gražiai. Jūvenalis Liauba pravedė religines ceremonijas, pasakydamas jautrų kalėdinį pamoksluką. Bernelių Mišios pas mus paprastai įvyksta 12 val. nakties. Tad ir šiais metais jos buvo atlaikytos tuo pačiu laiku, o žmonių prisirinko tiek daug, kad reikėjo susirasti papildomų kėdžių.

Nauja Bendruomenės Valdyba susidarė iš aštuonių žmonių. Pirmininkas Adolfas Šetikas.

I 16 Vasario minėjimą sutiko atvykti Varpo choras. Tai rodo, kad minėjimas šiemet bus surengtas planastu.

London, ont.

MŪSŲ VEIKLA

Bendruomenės Apylinkės Valdyba Londono ir artimesnių apylinkių lietuviams VASARIO 16-ios minėjimą ruošia vasario 12 d., Londono Universiteto rajone, ALT HOUSE Auditorijoje, t. y., toje pačioje puošniojoje salėje, kur jau kelinti metai vyksta Vasario 16-ios minėjimai. Pradžią 4 val. po pietų.

Po oficialiosios dalies bus koncertas, kuriame pastodys jauna ir garsėjanti Argentinios lietuvių solistė Adrian-Monika Jočytė.

Laukama gausaus visų tautiečių atsilankymo šios didžiulės mūsų šventės progai. Aukomis paremkime TAUTOS FONDA.

L. E-tas

st. catharines

POVILO LUKŠIO ŠAULIŲ KUOPA RUOŠIA KLAIPĖDOS PRIJUNGIMO PRIE LIETUVOS.

Sukakties minėjimą

šių metų sausio 23 d., sekmadienį.

Minėjimo programa: 10 val. šv. Mišios už žuvusius vaduotojus - tautos kankinius, dalyvaujant organizacijoms su vėliavomis. Po pamaldų paskaita ir filmas "Laisvoji Lietuva". Filma demonstruos ir paaiškinimus duos V. Matulaitis, kuris tą filmą pasigamino iš brolių Motuzy, susuktą dar 1937-38 metais Lietuvoje.

Kviečiame kuo skaitlingiau dalyvauti šiame istoriniame minėjime St. Catharines, Niagara Falls, Wellando, Port Colborne, Buffalo ir kitu vietovių lietuviams, o ypač prašome atsivesti jaunimą.

Kuopos Valdyba

Lietuvos Kariuomenės Minėjimo Šventė

Lietuvos Kariuomenės šventės minėjimas įvyko š. m. lapkričio 27 d., slovakių salėje. Įžanginis Ramovės pirmininko Antano Šukio žodis, invokacija, jautriai sukalbėta kun. Juvenalio Liaubos, po to, jaunosios kartos atstovo Marius Šetkaus pusvalandį užtrūkusį įdomi, gerai perduota paskaita.

Minėjimo dalyje pasirodė Toronto dainininkių grupė, vadovaujama Dallos Viskontienės ir visus sužavėjo savo gražiom, čia dar negir-

dėtom dainom ir taip pat puikiai muzikaliu išpildymu. Sekė jaunųjų nemunėčių labai gerai pašokti keli tautiniai šokiai, paruošti Nijolės Želiaznik. Programą tvarkė pirmininkas Antanas Šukys, kūrėjas savanoris, dviejų Vyties Kryžių kavaliarius, knygos "Du mediniai ir trys geležiniai kryžiai" autorius. Šventėje dalyvavo dar du savanoriai - vienas iš Niagara Falls. o kitas iš Port Colborne. Abu gerame amžiuje, bet tvirti ir energingi vyrai, niekad nepraleidžiant svarbesnių lietuviškų minėjimų. Antanui Šu-

žodis, himnas ir tuo paminėjimas garbingos Lietuvos kariuomenės šventės buvo gražiai ir rūpestingai atliktas.

Kalėdos ir Nauji Metai praėjo gražiai. Vaikai turėjo savo Kalėdų eglutę, o suaugę bendras Kūčias, i kurias atsilankė 120 dalyvių. Kūčių vakarienė buvo gražiai paruošta dėka A. Šetkienės, o kitas iš Port Colborne. Abu gerame amžiuje, bet tvirti ir energingi vyrai, niekad nepraleidžiant svarbesnių lietuviškų minėjimų. Antanui Šu-

JEIGU GERI IR GALI GERTI - TAVO REIKALAS; BET JEIGU GERI IR MATAI, KAD GĖRIMAS IMA NAIKINTI TAVE PATĮ, TAVO IR TAVO ARTIMŲJŲ GYVENIMĄ IR NŪRĮ NUSTOTI GERTI - ATEIK PAS MUS. MES GALIME TAU PADĖTI.

LIETUVIŲ (ALCOHOLICS ANONYMOUS) A.A. GRUPĖ
(Lithuanian A.A. Group)

susirenka kiekvieną trečiadienį, NL redakcijos patalpose (7722 George Street, LaSalle, Que.) 8 v.v. Susirinkime kalbama lietuviškai. Jie atviri visiems, ieskantiems pagalbos. Atėjus pas mus - nebebūsi vienas. Jei nori daugiau informacijų skambink: Leonui G. 366-2548 (namų) arba 489-5391 (darbo tel.), Juozui S. 365-0691, Henriui N. 277-7868.

1977.1.19

NAUJĄ LIETUVIŠKĄ RADIO PROGRAMĄ

"LIETUVOS AIDAI"

veikia kiekvieną penktadienio vakarą nuo 10 iki 11 val. val. iš WOPA stoties 1490 AM bangų.

Ivairiais pranešimų reikalais skambinkite. Kazel Brazdžionytė Tel. 778-5374. 2646 West 71-st St., Chicago, Illinois 60629

Kazel Brazdžionytė
Programos vedėja

CFMB LIETUVIŠKA RADIO PROGRAMA

RADIO 1410 MONTREAL
KIEKVIENA ANTRADIENĮ NUO 11,30 iki 12 val. nakties.
PROGRAMOS VEDĖJAS
L. Stankevičius, 1053 Altona Cr., Duvernay, P.Q. TEL. 669-8834

PRENUMERATA \$ 10.00 metams ir \$6.00 pusei metų.

KELEIVIS

PUBLISHING COMPANY
TEL. 268-3071

PUBLISHERS OF THE LITHUANIAN WEEKLY SINCE 1905
636 EAST BROADWAY • SOUTH BOSTON, MASS. 02127

hamilton

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje

įsikūręs nuosavuose namuose —

Hamiltono Lietuvių Kredito Kooperatyvas

"TALKA"

830 Main Street East, telefonas 544-7125

Darbo valandos: pirmadieniais - ketvirtadieniais nuo 10 iki 5 val., penktadieniais nuo 10 iki 7 val., šeštadieniais nuo 9 iki 12 val. Liepos - rugpjūčio mėn. ir prieš ilgus savaitgalius šeštadieniais uždaryta. Nemokama gyvybės ir asm. paskolų drauda. Nemokamas pilnas čekių patarnavimas. Kapitalas — virš \$7.000.000.

MOKAME UŽ:
depozitus (P.C.A.) 6%
sutaupus 8 1/2%
term. depozitus 1 m. 9 1/2%
IMAME UŽ:
asmenines paskolas 12%
nekiln. turto pask. 11%

toronto

popietė savuose namuose

A. LUKOŠIUS

Kaimo filosofas

—Sakyk, ką pats esi baigęs Lietuvoje — girdžiu teiraujasi netoliese prie stalo sėdintis tautietis savo kaimyną. Užklaustasis lyg ir ne visai suprasdamas, ar tik atsakyti nesibėdamas, truputį palūkurčiuoja, savo kėdėje pasitraivę, šiek tiek susimąsto.

—Žinai, ką, baigti tai man, deja, nieko neteko. Tada dar per jaunus viskam buvau. Tėvas buvo vaikais apsikroves ir ne mokslai jam tada rūpėjo. Kai skirstė kainus į viensėdžius, gavo jis tokį apšepusį žemės gabalą, kur vien tik kelmiai, bruzgynai, laukinės, obelys ir aiško daugiau. Dirbamos nei ruoželio, taigi ir galinėjos! Jis tuose alksnyuose, apie vaikų mokslą visai neįsivaizdinamas sau galvos.

Šiame krašte, kaip pats matai, buvo visai nesvarbu. Visokių čia jiems tekėjo, taigi visokių ir suvažiavo. Kad ir su mokslu ir doktrinatams, bet kai to krašto kalbos nežinai, jų gyvenimo būdo nepažįsti ir šnypšt brolau, beveik viskas eina aukštyje kojomis.

Čia, kaip matai, mūsų gyvenimas, kaip ir antru kartu prasidėjo, visai neatsižvelgiant kas ką planavome, ar norėjome būti jaunystės metais. Niekas tada nei nespėdavome, kad teks išskliauti į tolimas svetimas šalis, ko visai nesvajojome.

Aš tai daugiausiai vertinu gyvenimo mokyklą. Mano supratimu, ji yra pati svarbiausia žmogaus gyvenime. Jokioje mokykloje, net ir universiteto suole neįsigysitai, ką išmoksi ir rasi patį gyvenime. Tik su prantama negali per tą gyvenimą eiti užmerktomis akimis.

Mokykla taip, tau duos pradžią, bet jei po to nesimokinsi iš gyvenimo, jo neįdėrinsi — viskas niekis.

Jei turėjai progos pastiekti aukštesnės pakopos, tai labai gražu, gera ir naudinga. Kas gi būtų, pagaliau, be mokslo žmonių, be šviežuomenės. Bet, deja, ši laimė toli gražu ne visiems buvo skirta.

Debar rintai klausyk: gyvenimo mokyklą nuo pradžios iki galo esu baigęs. Man padiktuos egzaminus net kelis kartus esu išlaikęs ir dar su aukštesniais pažymiais. Tai šventa tiesa, kaip mane gyvą matai. Nesigailiu, aš ją baigęs ir tuo tik didžiuojuos. Negilink tu savo studijų iš paties gyvenimo patirties, tai ko gi tas viskas vėta. Būsi subalansuotinas, kaip reikiant niekur nepritapsi. Tai yra mano nuomonė ir manau, kad neapsirinku taip sakdamas. Turėjau progos visą tai pergyventi, patirti, suprasti.

Vienuoliktasis Dievo įsakymas turėtų būti — nežiopso! Nors je ir nėra, bet to laikydamašis užsibrėžto tikslo pasteksi.

—Sakyk, ar aš atsakiau į paties klausimą ir ką pats man apie tai sakysi?

—Žinai, kad pats man patinki. Gerai nukalbi. Tikras pamokslininkas. Atskini kaip koks filosofas.

—Pastrodo, kad mudu susikalbame. Kaip matai ir pats panašiai galvoji.

—Tikrai, tu esi toks tipiškas lietuvis, taip įdomiai

samprotauji, turi neblogą vaizduotę ir mane kažkas taip ir traukia su pačiu pasikalbėti.

—Lietuvoje, nors dar jaunas buvau, daug kas mane vadino "kaimo filosofu". Dabar štai, tai nei negalėčiau tikrai pasakyti, koksai tas mano "mokslinis laipsnis" turėtų būti. Matai, jau mirties tolaiko praėjo ir jau ne kaimo, bet dideliame mieste gyvenau — baigė savo išvedžiojimus tas tipiškas lietuvis, tikras Gedimino genties palikuonis.

LIETUVIŲ NAMAI

Naujų Metų sutikime LN dalyvavo apie 370 lietuvių. Bavo duota skani vakarienė. Paminėtinas labai gražiai paruoštas skanų, šaltų užkandžių bufetas. Vakaras praėjo įvairingai ir geroje nuotaikoje.

1977 m. pirmoje LN popietėje dalyvavo apie 220 lietuvių. Svečių knygoje pasirašė tik du asmenys: Laimė Kontautienė iš South Boston, JAV ir Aloyzas Rūta iš Chatham, Ont.

LN auditorijas yra išsuntinėjęs laiškus Paskolos lakštų laikytojams, kad pasirašytų jų paskolos lakšto balansą. Laiškus be patiškinimų, tai kažkam nelabai suprantamas. Norintieji, užsikite į raštinę arba sekmdienio popietės metu prie dežuriniojo, ir bus patiškinata. Taip pat galite gauti informaciją darbo metu pasikvydę Aldoną Dargytę, dežurizę tel. 533-9030.

Autoakstės ir katkurtemis remonto darbams LN vis dar reikia darbininkų. Už darbų bus gerai užmokama. Pasikibę registruoti, nes greičiai gali būti per vėlu.

Ignas Urbonas mano, LN palikęs pluoštą įvairių nuotraukų ir negatyvų, kurios darytos kelionėje į Lietuvą ir Lietuvoje. Tis vaizdai jam yra gražūs prisiminimai, o kitiems beverčiai. Kas tokių nuotraukų pluoštą surado ar kur nors rado pamėstą, prašomi perduoti pareigūnams LN raštinėn arba Pensininkų Klubui.

Pareiktoje popietėje dalyvavo apie 200 asmenų. Iš toliau buvo mažai atvykę. Svečių knygoje pasirašė tik Aloyzas Rūta ir Chatham ir Kęstutis Keblys iš Detroito. LN vyrai savos susirinkime nutarė ruošti baltų sausio 29 d., 7 val., į kurį ponios ir paraitės bus leidžiamos nemokamai. Šokiams ruošinama idomi programa, apie kurią bus vėliau pranešta.

Biblioteka gavo iš Antano Diržo dovanų tris geras knygas. Biblioteka jam dėkoja.

Koncertinis fortepijonas — jau visas L Namų. Paskutinišius, peraitą savaitę likusius sąskaitoms apmokėti pinigų \$50, — padovanojo Pr. Dovydaitis. Ačiū!

Be bibliotekos, esančios III-me aukšte šalia Gedimino Pilies menės. Posėdžių kambaryje, I-me aukšte, veikia lietuviams laukraščių skaitykla. Gaunami ne tik Kanados, bet ir JAV lietuviška spauda. Visus tuos laukraščius užsako ir apmoka Koop. PARAMA.

Pensininkų Klubas sausio 30 d., sekmadienį, šaukia metinį visų narių susirinkimą. Bus svarstomas įstatų

Taupyk ir skolinkis

Pirmutiniame ir didžiausiame TORONTO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVE

PARAMA

MOKA:
9 1/4% už 2 m. term. dep.
9% už 1 m. term. dep.
9% už pensijų ir namų planą
8% už spec. taupymo sąsk.
7 1/2% už taupymo s-tas
6% už čekių s-tas (dep.)

IMA:
9 1/2% už asm. paskolas
9 1/2% už mortgičius

AKTYVAI virš 14 milijonų dolerių

Asmenines paskolas duodame iki \$10,000 ir mortgičius iki 75% įkainoto turto. Visų narių gyvybė apdrausta santaupydydyje, bet nedaugiau \$2,000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki \$10,000. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas — pinigines perlaidos, kelionės čekiai (American Express) Kitos paskolos: (Line of Credit) ir antrieji mortgičiai.

KASOS VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais — nuo 10 val. ryto iki 3 val. po pietų; ketvirtadieniais ir penktadieniais — nuo 10 val. ryto iki 8 val. vakaro; šeštadieniais — nuo 9 val. ryto iki 1 val. po pietų (liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta)

BOSTINE: Lietuvių Namai — 1573 Bloor Street West, Telefonai: 532-8723 Toronto, Ontario ir 532-1149 M6P 1A6

Balio Maskeliūno

IVAIRIŲ DRAUDOS BENDROVIŲ ATSTOVYBĖ

VISŲ RUSIŲ DRAUDA • 20 METŲ PATIRTIS

Tel. 251-4864 arba 251-4025 — Namų tel. 277-0814
2405 Lake Shore Blvd. West, Suite 403, Toronto, Ont. M8V 1C6

APDRAUDA WALTER DAUGINIS

Namų — gyvybės — automobilių — komerciniai įvairių draudos bendrovių atstovybė

1613 Bloor St. W., Toronto, Ont.
Tel. 533-1121, namų 249-2067

V. Bačėnas All Seasons Travel, B.D.

2224 DUNDAS STREET W. TORONTO, ONTARIO

Visais keliomis reikalais betkur pasaulyje skambinti

tel. 533-3531

pakeitimas ir renkama nauja Klubų valdyba. Nepakanka- mam narių skaičiui susirinkus, susirinkimas įvyks vėliau, neatsižvelgiant, susirinkusių skaičiaus, Gedimino Pilies Menėje, 3 v.p.p.

Parama praneša, kad peraitą savaitę Paramos balansas prarėngė 4mil. dolerių balansą.

Sausio 22 d. Prisikėlimo Parapijos salėje Maironio Mokyklos Tėvų Komitetas ruošia metinius šokius. Programoje šoks Gintaro ansamblis. Kviečiami visi lietuviai. Apie tai prašo pranešti LN nariams.

Nario įnašus įmokėjo: Al. Bričkus \$100. Savickas V. ir Mikalauskas R. po \$25, Janulevičius V. \$20, Dailidaitė L., Makasa J., Huxhold R., Birštonas V., Birštonas V. ir Birštonas B. po \$10.

VLiko suvažiavime Washington'e, D.C., iš Kanados dalyvavo J.R. Simėnavičius, KLB p-kas, J. Vaičiūnas, Tautos Fondo Atstovybės Kanadoje p-kas, A. Firavičius, T.F. Toronto p.k. p-kas, Almis Kuolas, P.L.J. S-gos p-kas, Aug. Kuolas, L. Rezistencijos Santarvės atstovas. T. Fondo atstovai VLIKui ikeitė \$26.000 čekių kanadiečių lietuvių sudėty auki.

Suvažiavime iškilo reikalias leisti daugiau informacinių veikalų apie Lietuvą svetimomis kalbomis, atmintant komunistų ir dalies žydų kaltinimus lietuvių tautai.

Toronte Naujųjų Metų sutikimas įvyko visose trijose salėse: Anapilio, Prisikėlimo Parapijos ir Lietuvių Namuose.

Visur visos vietos tarp 300-450 svečių buvo užpildytos. Buvo daug skanių valgių pagaminta ir gėrimų.

linksmai patišokta, pastvaišinta, su artimaistais draugais susitikta, laimės ilgų metų palinkėta, padžiaugta laimėjimais.

Iškilmingiausiai buvo sutikti Nauji Metai tai Lietuvių Namuose, nes ten buvo daugiausia svečių.

• Laima Švegždaitė, teisininkė, buv. KLB Toronto apyl. pirmininkė, kandidatausi į Ontario prov. Parlamentą kaip liberalų atstovė, pastretėskusi atstotininkų veikloje, poetė, dirbanti Ontario prov. valdžioje, 1976 metų pabaigoje yra paskirta į Ontario žmogaus teisių komisiją.

Anksčiau Laima buvo labai veikli Toronto Lietuviškajame gyvenime.

• Petras Misiavičius, Prisikėlimo parapijos Spaudos Kiosko- Knygyno vedėjas, Loto Canada loterijoje praėitą mėnesį laimėjo šimtą tūkstančių dolerių. Bilietą pirkto per Prisikėlimo parapijos banką.

Laimingieji Misiavičiai augina tris vaikus, ketvirtasis jau vedęs.

Misiavičiai labai uoliai platina laikraščius, žurnalus knygas ir savo darbo drožinius: kryželius ir kt. lietuviškus meno dirbinius.

• Prisikėlimo parapijos L. K. Moterų d-ja gruodžio 12 d. suruošė savo metinę šventę. Su vėltava, tautiniais drabužiais pasipuošusios narės, dalyvavo pamaldose. O po to, parodų salėje buvo iškilmingas posėdis su seselės Ingės įdomia paskaita. Vėliau vyko pietūs, kavutė.

• Kun. A. Žilinskis, liet. evangelikų klebonas, gydytojas Etobicoke ligoninėje, dr. L. Leknickienės priežiūroje.

NEPRIKALBOMA LIETUVA

Hamiltoniečiai Sofia ir Antanas Rakščiai gruodžio 11 d. iškilmingai atšventė savo vedybų 50 metų — auksinį jubiliejų. Nuotr. K. Milerio.

Tautos šventės minėjimas
Rugsėjo 8-tos - Tautos šventės minėjimas įvyko šv. Kazimiero Lietuvių bažnyčioje, kurio intencijai buvo Lietuvių parapijos kleb. kun. J. Bertašius.

Pamaldų metu Lietuvos trispalvę laukė J. Demereckas. Vėduose pamaldų klebonas priėmęs paspaudė ranką, laukiantį Lietuvos trispalvę, kaip mūsų tautos simbolį, giliai sujaudintas dalyvavusių pamaldose.

Per pamokslą kleb. kun. J. Bertašius priminė mirusius ir žuvusius kovotojus už Lietuvos laisvę ir nepriklausomybę. Pamokslą metu pažymėjo, kad kai kurie žmonės organizacija laikėsi pasyvūs.

Salėje po pamaldų, deja, neteko nebuvo surengta šios šventės progą...

KLB-nės Valdybos posėdis
1976 m. lapkričio 28 d., tuojau po pamaldų šv. Kazimiero parapijos salėje KLB

v-ba posėdžiavo. Papildomai buvo svarstyta Lietuvos Karluomenės atkūrimo sukakties minėjimas, nes valdybos p-kas pasisakė prieš, bet kiti v-bos nariai nutarė, kad minėjimas turi įvykti, nes tam jau salė išnuomota. Tad v-bos nariai turėjo ir programą paruošti.

J. Demereckas iškėlė pasiūlymą, kad būtų skiriama nors maža suma pinigų vietiniams laukraščiams paremti, bet ir šis klausimas liko netiesgirstas... Bet gruodžio 12 d. valdybos posėdyje, naujai iškilus klausimui, nutarta "TŽ" ir "NL" pasiūlyti po \$25.00.

Karluomenės šventės minėjimas

Karluomenės šventės minėjimas įvyko lapkričio 27 d., šeštadienį, Lietuvių parapijos salėje. Minėjimą atidarė v-bos p-kas. Prie garbės stalo buvo sukviešti savanoriai - kūrėjai ir 1918-19 metų kovų dalyviai, kuriems mokytoja Br. Bujokienė pristegė po gyvą rožę. Kalbas mtero parapijos salėje KLB pasakė: Juozas Demereckas,

Pov. Liaukevičius ir Vl. Štė - ponavičius. Pastarasis gra- žiai nušvietė karių drąsą ir kovų eigą mūsų tautai ke- liantis iš vergijos ir žan- gliant į nepriklausomybę.

Užbaigai mok. Br. Bujokie - nę paskaitė patiriotinį eilė - raštį iš kovų metu. Savano - riui - kūrėjui A. Nolto svei - katai pašlijus, jo pagerbimui gėlę nuvežė J. Demereckas ir K. Strikaitis, kurie kartu, visų vardu, pasveikino gar - bingą kovų veteřaną.

Programai užsibaigus, bu - vo atdarytas bufetas su val - giais ir gėrimais ir grojo

M. Maivaitėko sterio jung - tinė.

Rytojaus dieną, įvyko pa - maldos, kurias atlikė kleb. kun. J. Bertašius, tos dienos proga pasakydamas gražų pamokslą. Pamaldų metu, Lietuvos tautinę vėliavą lai - kė J. Demereckas ir Pov. Liaukevičius. Buvo gražu, kai įpusėjus šv. mišioms, kun. J. Bertašius pagerbė stovinčius prie trispalvės, paduodamas ranką. Tai pa - gerbimas Lietuvos trispal - vės ir kaip mūsų tautos simbolio, -stovinčius sargy - boje.

K. Str.

KRONIKA

montrealis

Nuotr. R. Lukoševičiūtės

ADRIANA JOČYTĖ

Prieš metus Pietų Ameri - koje įvykęs III Pasaulio Lie - tuvių Jaunimo Kongresas, subūrė iš visų kraštų stvy - kusią išeivijos jaunąją kartą. Sentai sapnuotos svajonės tapo tikrove, jaunimas už - vertė kitą savo veiklos lapą, vadovų eilėse pasirodė dau - gybė naujų veidų, skirtingi asmenys pastarė iškė į viso - kioje jaunimo veiklos srity - se.

Ypattingai visus sužavėjo lietuviškos dainos jauna so - listė - Adriana Jočytė iš Ar - gentinos. Jau 8 metai dai - nuojanti ne tik lietuvių, bet ir argentiniečių tarpe, Ad - riana, palydima savo gitaros tonų, Urugvajaus talentų va - kare ir Brazilijoje kongreso uždarymo proga, tikrai pas - rodė esanti žvaigždė.

Pasaulio Lietuvių Jaunimo Sąjunga pasikvietė Adria - ną į Šiaurės Ameriką koncer - tams. Ji išbus beveik du mėnesius/sausio ir vasario/ kurių metu aplankys Detroito, New Yorko, Toronto, Hamil - tono, Čikagos, Londono, Cle - velando, Tilsoburgo ir Montrealio lietuvių kolonijas.

Remdami PLJS tikslus ir darbus, bet didžiaudamiesi jauna, trečios kartos Lietu - vaite, nepraleiskime jos koncerto savo mieste.

MARATONAS-KONCERTAS - BALIUS

1975 m., spalio mėn., Mont - realio jaunimas buvo suor - ganizavęs šokių maratoną. Jo pelnas buvo paskirtas III Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongresui. Kadangi buvo la - bai pavykęs, šiais metais taip pat įvyks šokių mara - tonas, kuris rėms Montrealio Lietuvių Šeštadieninę Mo - kyklą.

Ta proga organizuojamas Adria - nos Jočytės koncertas, vyno ir sūrių vakarienė, lo - tertija, baras ir šokiai.

Mūsų Kredito Unijos nariui
A + A
ALEKSANDRUI LAPINUI
mirus, jo žmonai Vandai, sūnams Zigmui, Rimui, Kęstučiui
ir jų šeimoms nuoširdžią užuojautą reiškia -
Montrealio Lietuvių Kredito
Unijos "Lito" Valdyba

Vasario 26 susitikimą
visi AV parapijos salėje !!!

Sekime spaudoje tolimes -
nius pranešimus. rl.

ŠEŠTADIENINĖ MOKYKLA

Prasidėjus naujam mokslo
semestru, nuo sausio mėn.
pradžios ateina dirbti su
mūsų vaikais Aušra Bar -
šauskienė.

• Inž. Jurgis Šablauskas, jau
eilę metų atlekęs įvairius
darbus centriniėje Amerikoje,
praleido kelias savaites
Montrealyje ir savo gyven -
vietėje Deux Montagnes, ne -
toli Montrealio. Netrukus vėl
išvyksta, ši kartą uosto dar -
bų priežiūrai, į Surinam, N.
Gvinėjoj.

• Medikas studentas Algir -
das Adomonis keletą mėnesių
dirbo Bostone ligoninėje. Da -
bar vėl tęsia mokslą ir ligo -
ninėse praktiką Montrealyje.

• Andrius Jonynas, Monikos
ir Vyto A. Jonynų sūnus, praė -
2 metus gavęs Loyola Bac -
calaureat of Commerce, at -
liko dviejų metų praktikos
darbus MacGillivray Co.,
kur ir toliau dirba. Neseniai
išlaikė McGill U-te Board
Egzaminus, gaudamas Char -
tered Accountant laipsnį.

Malonu žinoti, kad turime
dar vieną jauną lietuvių pro -
fesionalą, ir linkime jam
geriausios sėkmės.

Andrius Jonynas

RAUDONOJO ARKLIO VASARA,

Eduardo Cinzo romanas,
kaip žinome, gavo Lietuvių
Akademino Samurlo Vlucio
Krėvės premiją 1976 m. Iš -
kilmingo premijos įteikimo
metu dailis svėčių išigijo šią
originalią knygą su autoriaus
parašu. Pritrūkus knygų, bu -
vo kreiptasi į leidyklą ir da -
bar gautos papildomai dar 7
knygos su autoriaus parašu.
Suinteresuoti, kreipkitės pas
He ariką Nagį, tel. 277-7868.

• Sausio 27 d. sueina 50 m.
nuo Dievo Taro Arkivyskai -
po Jurgio Matulaičio/Nekalt.
Pradė. M. Marijos Seserų
įstėgėjo/ mirties.

Ši sukaikis bus atžymėta
sausio 30 d. AV parapijos
salėje tuoju po sumos. Bus
rodomos skaidrų iliustraci -
jos iš šv. Rašto vietovių ir
Seselės O. Mikulaitės pas -
kaita "Susitikimas su Dievu".

• J. Mozuraitis šeima prieš
Kalėdas vieno šeštadienio va -
karą šv. Kazimiero bažnyčio -
je suruošė pamaldas už pasku -
niais metais mirusius savo
artimuosius, ypač tėvą Sima -
ną Mozuraitį. Po pamaldų sa -
lėje buvo gražios vaišės ke -
lioms dešimtims dalyvių.

• Švenčių metu buvo išvykę
į Floridą Greibų šeima. Benti -
su žmona Nancy, motina ir Rū -
zalija važiuo mašina, o bro -
zalija Spelcienė važiuo auto -
mašina, o brolis Kęstas su ju -
vais skrido lėktuvu.

• K. Butkienė, sol. G. Cap -
kauskienės mama, jau kuris
laikas žiemą leidžia Florido -
je, kai daugelis po švenčių
jau sugrįžo į gana šaltą Mon -
treali.

• Praeitą sekmadienį Auš -
ros Vartų parapiją turėjo su -
stingimą. Darinči 2 nauji
komiteto nariai: J. Zabie -
liauskas ir A. Jankus./b.d./

IDÉJOS

• JUMS BUS ĮDOMIOS IR
NAUDINGOS !

- Gyvybės apdrauda - pinigai gražinami
- Pajamų apsaugojimas
- Morgičių mokėjimas
- Santaupos pensininkams
- Vaikų išmokslinimas
- Verslo pelno išlaikymas

Leiskite paaiškinti, kaip pasinaudoti.

Vytautas Ptasinskas, B.A.

SunLife
OF CANADA

Tel. 636-8235,
Res. 366-9916.

FINA

TEL.: 694-1037

(MIKE RUTKAUSKAS)

PLAZA FINA

MECANIQUE GENERALE - SERVICE DE FREINS
MISE-AU-POINT - REMORQUAGE
GENERAL MECHANIC - BRAKE SERVICE
TUNE-UP - TOWING

215 BOUL. HYMUS

POINTE-CLAIRE

JUOZAS GRAŽYS
Kailių siuvėjas

- Siuvu ir parduodu
- Taisau ir remodeliuoju
- Vasaros laike saugojimas (Storage)

6396 Bannantyne Ave. Verdun, Montreal.

Tel. 767-6183

W. LAPENAT

GENERAL CONSTRUCTION REG'D.

89 Orchard Street, LaSalle, P.Q.

Įvairi industrinė ir komercinė statyba ir datymas. Darbas atliekamas sąžiningai ir prieinamomis kainomis.
- tel. 366-6237 / 3896

Highland Auto Body

611 Lafleur Ave., LaSalle. - Tel. 366-7281

• ATLIEKAME AUTOMOBILIŲ IŠORĖS (Body) TAISYMO
IR DAŽYMO, BEI KITUS MECHANINIUS DARBUS.

(Lietuviams duodame specialią nuolaidą)

• APTARNAUJAME GAZOLINO IR ALYVOS
PRODUKTAIS.

Savininkai V. Susinskas & Son tel. 389-0571.

GUY RICHARD
ROOFER - COUVREUR
7725 George LaSalle

Geriausias patarėjas ir darbo atlikėjas jums gali būti stogdengys Guy Richard, kuris jau seniai lietuviams patamauja. Darba atlieka sąžiningai ir prieinamomis kainomis. Šaukite kai namo stogas blogas ar kai statote naujus -

364-1470

Delmar Ceramic's
(Mike Rutkauskas)

GREEN WARE GLAZES FIRING KILNS

477-G DELMAR AVE.

POINTE CLAIRE, P.Q. H9R 4A5

TEL. 695-0370

PAMINKLŲ GAMYBA

- MONUMENTS MANUFACTURER

TODORO & BIGRAS LTD.

6752 Sherbrooke Street East

Montreal, P.Q. H1N 1C9 • Tel. 255-4076

FUNERAL HOME

J. F. Wilson & Sons Inc.

123 MAPLE BLVD. 5784 VERDUN AVE.

CHATEAUGUAY VERDUN, QUEBEC

TEL. 691-4763 TEL. 767-9956

MODERNIOS KOPLYČIOS

Pharmacie BRONX PARK Pharmacy

LÉO RATNER, B.P.H. L. PH.

NIEKO NEKAINUOJANTIS IR GREITAS

PRISTATYMAS

VEIKIANTI PAŠTO ĮSTAIGA

7576 CENTRALE - LASALLE - 365-0770

Jetté & Frère Ltée

Viskas moderniems namams !

Visi kiti vandentiekio ir
sildymo taisymai ir nauji
irenginiai. Gazinių prie -
monių pardavimas ir iren -
gimas. Atstovaujame -
Hydro-Quebec išnuoma -
vimui karšto vandens tie -
kimą. Veltui įkainavimas.

Plumbing & Heating kontraktoriai.

140 - 2e AVENUE
366-0330 LASALLE,

Jony's Photo Studio

2680 FRONTENAC ST. - MONTREAL, P.Q.

PORTRETAI - VEDYBOS - KRIKŠTYNOS

SUKAKTUVĖS MAŽAMEČIAMS

ĮVAIRIOS PROGOS

M. PHILIPPE IZZI

Prop.

SKAMBINKITE

**Skubiai
išvalome,
paimame,
pristatome**

365-7146

NETTOYEURS CLEANERS

7661-A CENTRALE

coin / corner 5e ave 365-7146

495-90e AVE

coin / corner Bayne 365-1143

366-7818

366-7818

366-7818

366-7818

366-7818

366-7818

366-7818

366-7818

366-7818

366-7818

366-7818

366-7818

366-7818

366-7818

366-7818

366-7818

366-7818

366-7818

PARDAVIMAS:

Chrysler • Monaco • Charger • Dodge • Dart

Sport • Swinger • Special • Sedan • Trucks

7635 Boul. Lasalle, LaSalle, P.Q.

Mechanizuotos ratų ir kitų dalių reguliavimas. Išorės (Body) taisymas ir
dažymas naujame garaže ir moderniomis priemonėmis. Kreipkitės -
De La Verendrye, prie Lapierre vandens kanalo. Tel. 365-3364.

NL REIKALAI

Akcijų – šerų reikalai; Spaudos B-vės akcijų – šerų platimas buvo stipnoka, bet visgi už parduotą 1976 metais šerų kapitalą buvo galima uždėti naują stogą redakcijos namo patalpos.

Akcijų kapitalo stengiamės koje veikloje, bet ir kanadiš – nanaudojame bėgantis administraciniame gyvenime aplinkoje. Ji ne tractijos reikalams, kaip, kartą buvo atrinkta iš daugy – yra buvę praetityje. Bet dar lito męgalčių atstovauti mon – jo raskėtų ir prie namo išort – nio remonto. Be to, ir laik – rašyti paruošti modernesnių priemonių, bent rinkimui ir antraščių paruošimui. Todėl ir šiais metais prašomi kas galite finansuoti padėti įst – gyjant akcijų, kurių kainą tik po \$10. Ji galima įsigyti iki 50 skaitėtais, ir šiemis akcij – ninkams bus siuntinėjamas laikraštis veltui. Taipgi, jie turės atitinkamą dalį bendrovės nekilnojamojo ir kitame turte.

1976 m. dar nebuvo paskelb – ti įsigiję akcijas šie akcininkai: Marijonas Juodis iš Hamiltono nupirko 2 akc. prie turėtų 5 akcijų; Vidas Adom – nys iš Montrealio įsigijo pirmas 2 akcijas. Ji yra energinga lietuvaitė netik lietuviš – koje veikloje, bet ir kanadiš – Toronto įsigijo 2 akc. prie turėtų 3 akcijų; P. Jaunius iš Weston, Ont. įsigijo 2 akcij – jas prie turėtų 2-jų; Aug. Kalvaitis iš Verdun, besiekiąs įsigyti kiek leidžiama, įsigijo 3 akcijas.

Buvo skelbta parduotų akcijų už \$8,830. Su šiomis skelbiamomis parduota už \$8,900. Dėkojame pirkusiems akcij – jas ir laukiame atsiliepiant daugiau. NL.

"NEPRIKLAUSOMA LIETUVA" naujam skaitytojui tik už \$5.00 metams!

Prašome iškipti ir prisiųsti su virš nurodytu prenumeratos mokesčiu.

(Pavardė ir vardas)
(Tikslus adresas)

LITAS

Seimos portretai Lito Nariams

Lito nariai galės pasidaryti savo šeimų foto portretus veltui. Tuo reikalu visiems jau buvo išsiuntinėta trumpa informacija su Kalėdinio Lito biuleteniu. Be to, kiek tik užstrašyti į eilę, kadangi fotografavimas turi būti atliktas vienos savaitės bėgyje. Viena portreto kopija 8 x 10 colių dydžio bus duodama veltui, o

už papildomas kopijas arba mažesnio formato portretus, kas jų norės, teks apsimokėti patiems. Užsakymus bus galima įteikti maždaug po mėnesio laiko, atsiimant pirmąją portreto kopiją.

Patartina Lito nariams nenutęsti užrašymo laiko fotografuoti, ypač tiems, kurie dirba ir bet kuriuo laiku atvykti negali. Šeima suprantamas kiekvienas savystoviai gyvenęs Lito narys. Portretų pavyzdžiai yra išstatyti abiejose Lito skyriuose.

Fotografavimas bus atliekamas profesionalų fotografų vasario mėn. 15 ir 19 dienų laikotarpyje. Nėkalto Prastidėjimo Seselių salėje nuo 3 iki 8 val. vakaro šio klomės dienomis ir nuo 10 iki 5 val. šeštadienį. Užsi –

Dr. J. Mališka
Dantų gydytojas

1440 rue Ste-Catherine Ouest
Suite 600
Tel: 866-8235, namų 488-8528

DR. V. GIRIŪNIENĖ
Dantų gydytoja

5330 L'ASSOMPTION BLVD.
MONTREAL
TEL: 255-3535

DR. A. O. JAUGELIENĖ
Dantų gydytoja

1410 GUY STREET
SUITE 11-12
MONTREAL P.Q.
Tel. 932-6662; namų 737-9681.

Dr. A.S. Popieraitis

B.A., M.D., C.M., M.Sc., L.M.C.C., E.R.C.S.(c)
Medical Arts Building,
1538 Sherbrook St. West, Tel. 931-4024
Suite 215, Montreal 109, Que.

PHARMACIENS

PHARMACISTS

M. CUSSON - R. GENDRON
PHARMACIENS
Ouvert 9 a.m. à 10 p.m. Open,
Samedi: 9 a.m. à 9:30 p.m.
Dimanche: 10 a.m. à 9:30 p.m.
Livraison gratuite - Free delivery
Skubus ir nekainuojantis pristatymas
7626, rue Central St., Ville LaSalle

366-9742
365-0505

ADVOKATAS

R.J. Išganaitis, BA, BCL

216 St. Paul W., Montreal, P.Q.
Tel: 288-6316, namų -658-5513

NOTARAS

J. BERNOTAS, B.A., B.C.L.

Suite 627, 3 Place Ville Marie,
Montreal, Quebec H3B 2E3
Tel. (514) 871-1430

ADVOKATAS

J.P. MILLER, B.A., B.C.L.

168 Notre Dame Street E. Suite 205.
Tel: 866-2063; 866-2064

rašyti Lite į eilę fotogra – fuotis, tel. 766-5827.

"Litas" paaugo 10%

Litas 1977 metus pradėjo su \$ 6,211,064.67 ir užbaigė su \$ 6,848,092.07 balansu, taigi metų bėgyje padidėjo \$ 637,027.40 arba 10.2%. 1976 metų pelnas \$ 16,111; 1975 metų buvo \$ 7,773.96.

• Kostas Andriuskevičius po gerai pavykusių rankos operacijų išėjo iš ligoninės ir sveiksta namuose.

• Zigmas Barysas, parmuštas automobilio, susilaužė koją; dabar sveiksta namuose.

hamilton

MALONIAI KVIEČIAME ATILANKYTI Į MŪSŲ

TRADICINĮ ZUIKIŲ BALIŲ,

IVAIRŲS GĖRIMAI - ŠILTA ZUIKIENA - BRIEDIENA - STUMBRIENA
STALIUKŲ IR LAIMIKIŲ LOTERIJOS

TAURIŲ ĮTEIKIMAS GERIAUSIEMS ŠAULIAMS IR ŽVEJAMS

LINKSMOJI IR ŠOKIŲ DALIS, GROJANT ROCOCZY 5 ASMENŲ ORKESTRUI

Pradžio - 19 val. Įėjimas - \$3,50, studentams - \$2,50.

Sausio 29,
šeštadienį, Hamiltono Jaunimo Centro salėje

Hamiltono Lietuvių Žuklautojų ir Medžiotų klubo "Giedraitis" Valdyba

• Žvejotojų-Medžiotų Klubo Tarybos: Danguolė ir Eri – bas Nida rangia sezono už – kas Rotkiai ir Gediminas darymo balių vasario mėn. 12 d., AV parapijos salėje. Šokių grupė, vadovaujama Programoje: Sudburio Rasos Lukoševičiūtės, A.M.

PRISIKĖLIMO PARAPIJOS KREDITO KOOPERATYVAS

999 College Street, TEL. (416) 532-3400
TORONTO, Ont. M6H 1A8

AKTYVAI - virs 10 milijonų

MOKA UŽ:

term. indėlius 2 metų... 9 1/2%
term. indėlius 1 metų... 9%
pensijų ir namų s-tas... 9%
taupomąsias s-tas... 7 1/2%
čekių-depozitų s-tas... 6%

DUODA PASKOLAS:

asmenines... 9 1/2%
nekiln. turto... 9 1/2%
investacines... 11%

Nemokama visu narių gyvybės drauda pagal santaupų dydį čekių ir taupomose sąskaitose iki \$2000, asmeninių paskolų ir invalidumo atvejais - iki \$10,000. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas. Mūsų tikslas - ne PELNAS, bet sąžiningas PATARNAVIMAS.

KASOS VALANDOS: pirmadieniais ir antradieniais nuo 10 iki 3 v.p.p., trečiadieniais - uždaryta, ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 10 v. iki 8 v.p.p., šeštadieniais nuo 9 iki 1 v.p.p., sekmadieniais nuo 9.30 v. iki 1 v.p.p.

Greitas ir tikslus patarnavimas!

Tel. Bus.: 722-3545
Res.: 256-5355

PETRAS ADAMONIS

C. I. B.

GAISRAS • AUTOMOBILIAI • ATSAKOMYBĖ • GYVYBĖ

ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.
3907 A ROSEMONT BLVD., MONTREAL, QUE.

LEFEBVRE & ROBERT

AMEUBLEMENT - FURNITURE

INC.

PARDAVIMAS

IVAIRIŲ
BALDŲ
PER
KRAUTUVĖS
3
AUKŠTUS

• Užeikite ir įsitikinsite, kad įmonėje baldai yra aukštos kokybės ir prieinamomis kainomis.

• Didelis pasirinkimas ir malonus patarnavimas.

7635 CENTRALE 4e AVENUE LASALLE 363-3887
7643 CENTRALE 366-1282 (DECORATION)

JONAS & COTE REALTIES

5159 DE MAISONNEUVE BLVD., WEST, MONTREAL, P.Q. H4A 1Z3

VINCAS PIEČAITIS

VISAKERIOPAS NEKILNOJAMO TURTO PARDAVIMAS
Tel: 482-0772, namų 366-7041

Royal Trust

Atstovas J. Skucas,
6966 Terrasse Sagamo, Montreal, Que. H1S 2G1.
Tel. 354-0360, namų 722-9663.

PATARNAVIMAS NEKILNOJAMO TURTO
PIRKIME - PARDAVIME
(Specialybė - sklypai ir žemė)

GALVOJATE PIRKTI AR PARDUOTI?

NAMAI - APARTMENTAI - ŽEMĖ - PASKOLOS

D.N. BALTRUKONIS
Sylka Realities Inc.
445 Jean Talon West, Suite 305
Tel: 273-9181-2-3, Res. 737-0844.
Foto M.L.S. Sistema.

Žemiausios kainos!

MONTREAL ENTERPRISES Reg'd.
DRAUDIMO AGENTŪRA

6695 - 35th Avenue, Montreal 409

TEL. 727-3120 Namų 376-3781

Agentūra veikia nuo 1945 m.

Albertas NORKELIONAS, B.A. C.S.C., I.B.

Komercinio, privataus turto, automobilių,
atsakomybės, gyvybės draudimas

LITAS
Montrealio Lietuvių Kredito Unija

1465 DE SEVE STREET, MONTREAL, QUE. H4E 2A8,
Telefonas: 766 5827

MOKA UŽ:

Einamasis s-tas 6.0%
Sąpomasias s-tas 8.25%
Termin. ind. 1 metams 9.5%
Termin. ind. 2 metams 9.75%
Termin. ind. 3 metams 10.0%

DUODA PASKOLAS:

Asmenines 11.0%
Nekiln. turto 10.75%
Čekių kredito 12.0%
Investacines nuo 11.0%

Duoda nemokamą gyvybės apdraudimą iki \$2,000 už taup. s-tos sumas. Nemok. gyvybės apdr. iki \$10,000 už paskolos sumą.

KASOS VALANDOS

1465 De Seve St., pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais nuo 9 iki 3 v.; ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 12 iki 8 v.; sekmadieniais nuo 10.45 iki 12.45 v. Sekmadieniais nedirbama vasarą nuo gegužės 15 d. iki spalio 15 d. ir per visus ilguosius savaitgalius.

3907-A Rosemont Blvd.: pirmadieniais ir ketvirtadieniais nuo 6 iki 8 v. vakaro ir penktadieniais nuo 1 iki 8 v. vakaro.